

EMIGRANTÍ REFUGJATÍ MÛLTECÍ GÖÇMEN EMIĞRANT اللاجيء المهاجر

ΜΕΤΟΙΚΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 1
ISSUE
ΙΟΥΛΙΟΣ 2003
JULY 2003

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ■ A MAGAZINE PUBLISHED BY THE IMMIGRANT AND REFUGEE COMMUNITIES

Αγώνας για την πράσινη κάρτα Struggle for the green card

ΑΛΒΑΝΙΚΑ

ΑΡΑΒΙΚΑ

ΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΔΙΓΛΩΣΣΗ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ.
ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΑΛΒΑΝΙΚΑ,
ΑΡΑΒΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑ

περιεχόμενα index

«**Φόρουμ για την Ισότητα και την Κοινωνική Συνοχή**» είναι η επωνυμία ενός από τα μεγάλα έργα που εντάσσονται στην Κοινωνική Πρωτοβουλία Equal, την ευθύνη της οποίας έχει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων-ΠΓ Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων/Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Κοινοτικών Προγραμμάτων Equal. Αφορά το νομό Αττικής, έχει χρονική διάρκεια από 15 Ιανουαρίου 2002 έως 31 Δεκεμβρίου 2004, συνολικό προϋπολογισμό 1.781.068 ευρώ και συγχρηματοδοτείται από το Υπουργείο και την ΕΕ, στο πλαίσιο των δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Το έργο υλοποιεί η Αναπτυξιακή Σύμπραξη για την Ισότητα και την Κοινωνική Συνοχή, με εταίρους τους φορείς:

Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (συντονιστής έργου), ΚΕΚ Άκμων και Έργον, Εθνικό Ίδρυμα Νεότητος, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων, Κέντρο Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας Δήμου Αθηναίων, Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας, Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη, Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Τέκνωρ Α.Ε., Τμήμα ΜΜΕ Πανεπιστημίου Αθηνών, Δήμος Αχαρνών, Παιδικά Χωριά SOS, Ομοσπονδία Εργατοϋπαλλήλων Κλωστοϋφαντουργίας-Ίματιομύ-Δέρματος, Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης ΟΛΜΕ, Elygros Α.Ε., Σωματείο Αλβανών Μεταναστών, Unicef, Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθηνών, Ένωση Εργαζομένων Μεταναστών Μπαγκλαντές Ελλάδας, Αιθιοπική Κοινότητα Ελλάδας, Κέντρο Αγωνιστικής και Πολιτιστικής Αλληλεγγύης, Αλβανική Κοινότητα Ελλάδας.

Οι φορείς της Αναπτυξιακής Σύμπραξης επιχειρούν να αντιμετωπίσουν με ποικίλα προγράμματα και έργα το πρόβλημα της ανάπτυξης φαινομένων ξενοφοβίας και ρατσισμού, στηρίζοντας τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες όπως είναι οι μετανάστες και οι πρόσφυγες. Τα επόμενα έργα που υλοποιούνται με αυτό το στόχο διαρθρώνονται σε τρία επίπεδα:

- Δημιουργία δομών ενημέρωσης και νομικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης μεταναστών και προσφύγων.

- Δημιουργία και εφαρμογή εργαλείων και μοντέλων παρέμβασης στην αγορά εργασίας, παραγωγή υποστηρικτικού υλικού, διεξαγωγή ερευνών αγοράς. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη ολιστικού μοντέλου και ηλεκτρονικού παρατηρητηρίου, αντιρατσιστικά εκπαιδευτικά "πακέτα", εργασιακό και πολιτισμό οδηγό, οδηγό του πολίτη, δίκτυο εθελοντών, καλές πρακτικές εργασιακής ενσωμάτωσης, επιμελητεία (mentoring).

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση πληθυσμού, διαμεσολαβητών, δημοσιογράφων και κοινωνικών φορέων. Περιλαμβάνει την παροχή δημοσιογραφικών υποτροφιών, κατάρτιση στην ηλεκτρονική παραγωγή εντύπου, λειτουργία γραφείων Τύπου και την έκδοση του περιοδικού «Μέτοικος».

- 4 ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ Η Συντονιστική Επιτροπή Μεταναστευτικών Συλλόγων, Κοινοτήτων και Ενώσεων • Τα κατά και τα υπέρ του να βρίσκεσαι στο εξωτερικό • Εκείνη την Ημέρα κατά του Ρατσισμού • Οι μετανάστες και η ιατρική περιθάλψη στην Ελλάδα • Τα προβλήματα των προσφύγων στην Ελλάδα
- 6 ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ Βουλγαρική Κοινότητα Αθηνών • Οδηγίες για μια πιο ευχάριστη διαμονή στο εξωτερικό • Η ιστορία μιας γούνας • Παλιές και νέες κοινότητες • Ουδέν κακό αμιγές καλού
- 8 ΤΟ ΘΕΜΑ 2 χρόνια νομιμοποίησης ή ...στο περιθώριο αναμένοντας το άγνωστο: Ο αγώνας για την Πράσινη Κάρτα
- 10 ΓΥΝΑΙΚΕΣ Μετανάστριες, στη σκιά των αντρών τους
- 11 ΠΡΟΣΩΠΙΑ Ανοιχτοί ορίζοντες για τον Μπουγιάρ Αλιμάνι
- 12 MULTI CULTI Κοντινέρ Πολιτισμού • Ινδικό Παζάρι • Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης στον Κεραμεικό • Αυτό που θέλουμε δεν γνωρίζει σύνορα • 8ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ • Ημέρα για τους Πρόσφυγες • Οι Φιλιππινέζοι γιορτάζουν • Βιβλιοπαρουσίαση
- 14 Το πρόγραμμα του «Ράδιο Φιλία» 665 AM

- 15 Συνοπτική μετάφραση στα αλβανικά, αραβικά, τουρκικά

- 19 EDITORIAL We'll make it together
- 20 KALEIDOSCOPE The Coordinating Committee of Immigrant Associations, Communities and Unions • The "pros" and "cons" about living in a foreign country • That day against racism • Medical care in Greece and the immigrants • The problems of refugees in Greece
- 22 COMMUNITIES Bulgarian community in Athens • Directions for a more pleasant stay abroad... • The story of a fur coat • Old and new Communities • On every cloud there is a silver lining
- 24 FEATURE Struggling for the Green Card: 2 years of legalization or ...on the margins waiting for the unknown
- 26 WOMEN Women immigrants in the shadow of their men
- 27 PEOPLE Open Horizons for Bujar Alimani
- 28 MULTI CULTI Culture Containers • Indian Bazaar • Islamic Art Museum at Kerameikos in Athens • What we want knows no frontiers • Eighth anti-racism festival • A Festival for the Refugees • Philippine independence day • Books on Immigrants and immigration

Φωτογραφία εξωφύλλου: Πέτρος Γιαννακούρης
Αντιρατσιστικό συλλαλητήριο
για την Παγκόσμια Ημέρα
κατά του Ρατσισμού

Μαζί θα τα καταφέρουμε

Όταν ο "Μέτοικος" βρισκόταν στο τυπογραφείο, δεν είχε ακόμα κοπώσει ο απόηχος από τη σύνοδο κορυφής στη Χαλκίδα, από τις διαδηλώσεις για την παγκόσμια δικαιοσύνη και από τις εκδηλώσεις κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Κι η προθεσμία της 30ής Ιουνίου για την ανανέωση της πράσινης κάρτας κρεμόταν σαν τη δαμόκλειο σπάθη πάνω από το κεφάλι της πλειονότητας των μεταναστών, ανάμεσά τους και κάποιον που συνεργάζονται στην έκδοση του περιοδικού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέβαλε τη λήψη ολοκληρωμένων αποφάσεων για τους δικούς της μετοίκους, που φθάνουν πια τα 18 εκατομμύρια· μολονότι αναγνωρίζει πως αποτελούν παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης για τη γερασμένη ήπειρο, απαντώντας στο δημογραφικό πρόβλημα και στις ελλείψεις εργατικού δυναμικού. Μία μόνο πτυχή της μεταναστευτικής πολιτικής ρυθμίστηκε με σαφήνεια και κέρδισε κονδύλια 140 εκ. ευρώ. Αφορά τις διαδικασίες αντιμετώπισης του μεταναστευτικού κύματος, με αυξημένους ελέγχους εισόδου στα εξωτερικά σύνορα. Στα θετικά της συνόδου προμετράται η απόρριψη της βρετανικής πρότασης για τη δημιουργία «στρατοπέδων προσφύγων» σε χώρες εκτός ΕΕ και η επιβεβαίωση της πρόθεσης των ευρωπαίων ηγετών να δημιουργήσουν κοινό ευρωπαϊκό σύστημα χορήγησης ασύλου.

Ανεξάρτητα από τις αποφάσεις των ηγετών η ζωή συνεχίζεται το ίδιο αντίξοιο για τη μεγάλη πλειονότητα των μετοίκων. Οι άνθρωποι δουλεύουν, παλεύουν με την καθημερινότητα και χαίρονται όταν τους δίνεται η ευκαιρία να διασκεδάσουν· το μήνα που πέρασε, στο ινδικό Παζάρι στο Λυκαβητό, στο πάρτι του Λουκιανού στο Μεταξουργείο, στην εθνική γιορτή των Φιλιππένζων στο άλσος Ζαπείου, στο Φεστιβάλ για την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων στην Τεχνόπολη στο Γκάζι· το μήνα που έρχεται, στα δύο Φεστιβάλ που αρχίζουν στις 4 Ιουλίου, ένα στο Πάρκο των Ιλισίων και το άλλο στο Πάρκο του Φιζ στα Πατήσια.

Τα προβλήματα των μεταναστών και των προσφύγων είναι πολλά, όπως θα διαβάσετε στις σελίδες του «Μετοίκου». Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Equal και το υπουργείο Εργασίας προσφέρουν μερικά κονδύλια και λίγους ανθρώπους για να δουλέψουν και να προσεγγίσουν κάποιες ιδέες και λύσεις, μαζί με τους μετανάστες. Το σημαντικότερο όμως είναι η ευκαιρία που προσφέρει στους ίδιους τους μετανάστες να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, να αυτο-οργανωθούν, να δυναμώσουν, να διεκδικήσουν καλύτερα τα δικαιώματά τους, να κατανοήσουν και να διαπραγματευτούν τις υποχρεώσεις τους, να ενσωματωθούν στις κοινωνίες που βρίσκονται, να παράβλουν τον πολιτισμό τους, να χρωματίσουν τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής.

Με βάση τα παραπάνω, η έκδοση του περιοδικού «Μέτοικος» αποτέλεσε κυριολεκτικά «άσκηση επί χάρτου». Δεν ήταν εύκολη υπόθεση για περισσότερες από 10 εθνότητες να δουλέψουν μαζί. Αλλά με τον κοινό στόχο να μας δίνει το στίγμα πορείας και lingua franca τα ελληνικά καταφέραμε να συνεννοηθούμε και να φθάσουμε σε αυτό το πρώτο αποτέλεσμα. Για παράδειγμα, η σελίδα με τη ρωσική μετάφραση δεν πρόλαβε να φθάσει στο τυπογραφείο, αλλά στο επόμενο τεύχος σίγουρα θα τα καταφέρει.

«Νόνος» του Μετοίκου ήταν ο Σήφης, παλιότερα κι ο ίδιος μετανάστης στη Σουηδία, όπου οι Έλληνες μετανάστες εκδίδανε το δικό τους «Μέτοικος». Οι παρατηρήσεις, τα σχόλια και η ανταπόκριση που θα υπάρξουν, θα μας δώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές για τη συνέχεια. Ίσως γίνουν προσαρμογές, προσαφαιρέσεις, αναπροσαρμογές της ύλης. Κι ακόμα, θα χρειαστεί να ενεργοποιηθούν και να συμμετάσχουν στην έκδοση περισσότεροι μετανάστες και πρόσφυγες.

Με τα τρία επόμενα τεύχη θα κλείσει η δοκιμαστική περίοδος έκδοσης. Από και και πέρα, το περιοδικό θα πηλεί σε ανοιχτά θέλασες με πλήρωμα και καπετάνιο από τις Κοινότητες και μένον από αυτές. Απώτερος στόχος είναι να αυτοχρηματοδοτηθεί και να μεταβληθεί σε μια κοινωνική επιχείρηση που θα λειτουργεί σε συνεταιριστική βάση.

Για μένα, που είχα να κάνω το συντονισμό της δουλειάς, ο «Μέτοικος» μου έδωσε την ευκαιρία να ζήσω μια ζωηρή κι ενδιαφέρουσα εμπειρία. Με ευαισθητοποίησε στα προβλήματα ανθρώπων από άλλες χώρες που ζουν και δουλεύουν δίπλα μου και με πλούτισε με στοιχεία από τους πολιτισμούς τους. Και γι αυτό τους ευχαριστώ.

Ξένια Θεοφανίδου
Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων

Έκδοση: Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ) - Κοινότητες Μεταναστών και Προσφύγων, ως εταίροι της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Φόρουμ για την Κοινωνική Συνοχή». Υλοποιείται στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος Equal, υπό την εποπτεία της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Κοινοτικών Προγραμμάτων Equal του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. **Σχεδιασμός και παραγωγή:** Moebius Design, Δημήτρης Σωτηρόπουλος **Υπεύθυνη ύλης/συντονισμού τεύχους εκ μέρους του ΑΠΕ:** Ξένια Θεοφανίδου. **Υπεύθυνοι συντονισμού τεύχους εκ μέρους των Μεταναστευτικών Κοινοτήτων:** Αντλα Σασάτι, Γιουσέφ Αζέρ Σαμουέλ, Σήφης Μαυροκεφαλίδης.

Φωτογραφίες: Φωτογραφικό Τμήμα ΑΠΕ, Αρχείο Περιοδικού Μέτοικος **Μεταφράσεις:** στα αγγλικά Μπέλλα Γλυρώνηκη, στα αλβανικά Αλέξης Μπίφρας, στα αραβικά Μοαβία Αχμέτ, στα ρωσικά Οξάνα Κιτσενούκ-Ρεβάνγκα, στα τουρκικά Εμινέ Οζκάν. **Επιμέλεια/διορθώσεις ελληνικών:** Ελένη Μάρκου. **Βιβλιοπαρουσίαση:** Βίβη Χρίστη. **Συνεργάτες τεύχους:** Μπουγιάρ Αλιμάνι, Δήμητρα Μάλλιου-Μπόγκο, Φεϊν Οσμανί, Σπρέσα Τρεμπόκα (Αλβανία), Γιουσέφ Αζέρ Σαμουέλ/Λάζαρος (Αίγυπτος), Νερετζέ Μιχάλης (Αιθιοπία), Βενελίνα Μαρίνοβα, Ιβιλιάνα Νεντέλτοβα (Βουλγαρία), Άρνολντ Ολέκο (Λαϊκή Δημοκρατία Κονγκό), Ηλίας Άχμεντ (Μπαγκλαντές), Λαρίσα Στοκαλοβίτς (Ουκρανία) Ροντίκα Παναπέσκο (Ρουμανία), Μοαβία Αχμέτ, Αντλα Σασάτι (Σουδάν), Εμινέ Οζκάν (Τουρκία). **Προσωρινή διεύθυνση:** ΑΠΕ, Τσόχα 36, 115 21 Αθήνα - τηλ. 210 6405807-8 e-mail: itd@ana.gr

Η Συντονιστική Επιτροπή Μεταναστευτικών Συλλόγων, Κοινοτήτων και Ενώσεων

Η Συντονιστική Επιτροπή των Μεταναστευτικών Συλλόγων, Κοινοτήτων και Ενώσεων Ελλάδας δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2000 με πρωτοβουλία των παρακάτω μεταναστευτικών οργανώσεων: Ένωση Φιλιππινέζων Μεταναστών, Ένωση Εργαζομένων Μπανγκλαντές, Βουλγαρική Κοινότητα, Αιθιοπική Κοινότητα, Αιγυπτιακή Κοινότητα, Νιγηριανή Κοινότητα, Αλβανική Κοινότητα, Πολιτιστικός Σύλλογος Αλβανών, Ρουμανική Κοινότητα, Σουδανική Κοινότητα, Κοινότητα Ινδών, ΚΑΡΑ (Κέντρο Αγωνιστικής και Πολιτιστικής Αλληλεγγύης των Λαών της Τουρκίας και της Ελλάδας).

Η Συντονιστική Επιτροπή δημιουργήθηκε για την προώθηση και επίλυση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν μετανάστες και πρόσφυγες, όπως π.χ. η νομιμοποίηση, η ασφάλιση, η εργασία, τα πολιτιστικά, το άσυλο, οι συνθήκες στους καταλυμούς των προσφύγων κ.λπ. Συνεπώς η ενιαία εκπροσώπηση για την προώθηση αυτών των προβλημάτων ήταν -και συνεχίζει να είναι- κάτι παραπάνω από αναγκαίο. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή έχει καθήκον να παρακολουθεί τις εξελίξεις σε επίπεδο αλλαγής ή τροποποίησης νόμων και διατάξεων, να μελετά και να επεξεργάζεται τα προβλήματα που ανακύπτουν, να πραγματοποιεί επαφές με κόμματα και υπηρεσίες με συγκεκριμένες προτάσεις ως προς την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων, να συναντιέται με τους μετανάστες και να τους ενημερώνει. Έτσι, κάνοντας ένα μικρό απολογισμό μπορούμε να πούμε ότι έχουμε καταφέρει τα εξής:

- Όταν δόθηκε στη δημοσιότητα το σχέδιο νόμου 2910/01, τόσο κατά τη συζήτησή του στη Βουλή όσο και κατά την εφαρμογή του, κάναμε συγκεκριμένες προτάσεις σε μορφή υπομνημάτων, τα οποία καταθέσαμε σε όλα τα κόμματα της Βουλής, στα αρμόδια υπουργεία, στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και στα συνδικάτα. Το τελευταίο υπόμνημα το καταθέσαμε το Μάιο του 2003.
- Οργανώσαμε δυο διαδηλώσεις, θέλοντας να κάνουμε γνωστά τα προβλήματά μας στην κοινή γνώμη. Πρέπει να σημειώσουμε ότι, εκτός από ορισμέ-

να επιμέρους ζητήματα, η κυβέρνηση δεν έλαβε υπόψη της τις προτάσεις μας.

Στη Συντονιστική Επιτροπή έχουμε τη γνώμη ότι πετύχαμε αρκετά, παρά τις αδυναμίες μας σε ζητήματα οργάνωσης, μελέτης και προβολής των προβλημάτων. Γνωρίζουμε όμως ότι βρισκόμαστε στην αρχή και ότι μένει να κάνουμε πολλά περισσότερα, κυρίως στον τομέα της οργάνωσης και της μελέτης, δηλαδή στη δημιουργία συλλόγων και κοινοτήτων σε όλη την Ελλάδα, στη γνώση και προβολή των προβλημάτων των μεταναστών. Γιατί μόνο τότε θα μπορούσαμε από καλύτερη θέση να διεκδικήσουμε τη λύση τους.

Ξέρουμε ότι ο δρόμος είναι μακρύς και δύσκολος και ότι θα συναντήσουμε πολλά εμπόδια. Κάποιοι θα έχουν βλέψεις να καπελώσουν το μεταναστευτικό κίνημα για να βολεντούν, κάποιοι άλλοι, για δικούς τους λόγους, θα έχουν όφελος να το αποπροσανατολίσουν, ώστε αντί να διεκδικεί να περιμένει να λυθούν τα προβλήματα από μόνα τους. Και όλοι αυτοί, χωρίς να έχουν καμία επαφή με τα πραγματικά προβλήματα των μεταναστών, θα δηλώνουν ότι «εκπροσωπούν» τους μετανάστες, χωρίς να γνωρίζουν κανείς ποιος τους έχει εξουσιοδοτήσει γι' αυτό.

Τέλος, θέλουμε να κάνουμε γνωστό σε όλους τους μετανάστες ότι για οποιαδήποτε ενημέρωση ή βοήθεια μπορούν να έρχονται σε επαφή με τη Συντονιστική Επιτροπή στην οδό Θεμιστοκλέους 27, γραφείο 7 (ΕΕΔΑ) κάθε Δευτέρα και Τετάρτη από τις 15.00-18.00 Η πόρτα της Συντονιστικής Επιτροπής είναι ανοικτή για όλους όσους θέλουν να δουλέψουν στην οργάνωση του μεταναστευτικού κινήματος για την προώθηση και την επίλυση των προβλημάτων που ολοένα και θα οξύνονται. Τονίζουμε ότι οποιαδήποτε βοήθεια σε θέματα αδειών παραμονής, εργασίας, ασφάλισης και μισθολογικά προσφέρεται δωρεάν από ανθρώπους που διαθέτουν και γνώση και θέληση και προπαντός δεν θέλουν να είναι πάνω από τους μετανάστες αλλά μαζί τους.

**Εκ μέρους της Συντονιστικής Επιτροπής
Σήφης Μαυροκεφαλίδης**

Τα κατά και τα υπέρ του να βρίσκεσαι στο εξωτερικό

Ολοι αγαπάμε τις πατρίδες μας. Όλοι λαχταράμε να μπορούμε να ζούμε εκεί όπου ανήκουμε και έχουμε γεννηθεί. Να μεγαλώνουμε με τις συνήθειες, τις παραδόσεις και την κουλτούρα των παππούδων και των προ-παππούδων μας, στο φυσικό περιβάλλον και στον τόπο που για μας είναι ο ομορφότερος στον κόσμο αλλά...

Εδώ έρχεται ένα μεγάλο «αλλά» για το οποίο δεν φταίμε εμείς οι απλοί άνθρωποι, αλλά κάποιοι που έχουν κάνει αυτές τις όμορφες πατρίδες μας όπου μεγαλώσαμε, πήραμε τη μόρφωσή μας κι έχουμε τις οικογένειές μας οικονομικά ανίσχυρες. Γι' αυτό επιβάλλεται να φύγουμε. Κι από εδώ ξεκινάνε οι δυσκολίες, οι στενωγότητες και τα βάσανα. Να είσαι σε ένα ξένο κράτος, να μην ξέρεις κανέναν, να μη σε ξέρει κανείς, να είσαι κανείς. Να μην γνωρίζεις τη γλώσσα, να πρέπει να ξεκινάς από την αρχή, να αλλάζεις τις συνήθειές σου, να μην έχεις σπίτι. Να είσαι μορφομένος, να έχεις τελειώσει σχολεία και πανεπιστήμιο και να σε βλέπουν σαν κλέφτη, αλήτη ή άνθρωπο με πολύ καλύτερο επίπεδο. Να σου μιλάνε άσχημα, να μη σεβονται τη γνώμη σου και να μη σου δίνουν δυνατότητες να τους αποδείξεις τι και ποιος είσαι. Να μην σε αφήνουν να «ανοίξεις» τον αυτό σου και να τους δείξεις τι είσαι, ανεξάρτητα από την καταγωγή σου. Να καταλάβουν ότι δεν πρέπει να ξεχωρίζουν τις δουλειές και τα μεροκάματα. Και όλα αυτά γιατί; Επειδή υπάρχει μια χούφτα ανθρώπων που προσβάλλουν την πατρίδα τους με κλεψιές και κομπίνες, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται μια αρνητική εικόνα για όλους τους υπόλοιπους.

Αλλά ας μην ξεχνάμε ότι υπάρχουν και άνθρωποι σε αυτές τις ξένες χώρες που σε καταλαβαίνουν, σε εμπιστεύονται, σου δίνουν δυνατότητες να αισθανθείς λίγο πιο δυνατός και σου φτιάχνουν τη διάθεση. Άνθρωποι που δεν σε ξεχωρίζουν από την εθνικότητά σου και καταλαβαίνουν ότι έχεις φύγει από την πατρίδα σου όχι για περιπέτεια αλλά από ανάγκη, ότι δεν έχεις αφήσει όλα τα αγαπημένα πράγματα και πρόσωπα πίσω σου και ήρθες εδώ για να πονάς και να υποφέρεις μόνος γιατί έτσι σου αρέσει.

Αυτοί οι άνθρωποι αξίζουν το μεγάλο μας ευχαριστώ και όλη μας την αγάπη. Γιατί όμως να είναι τόσο λίγοι; Γιατί να μην καταλάβουν όλοι ότι ήμαστε ίδιοι ανεξάρτητα από το χρώμα, την εθνικότητα και τη θρησκεία; Ότι δεν φταίμε εμείς για το οικονομικό επίπεδο που βρίσκονται τα κράτη μας. Γι' αυτό λοιπόν να μην οκοιτώνται μέχρι τέλος τις ψυχές μας. Να μας υπολογίζουν και να σκέφτονται ότι στον καθένα μπορεί να συμβεί το ίδιο.

**Ιβιλιάνα Νεντέλτσβα
Βουλγαρία**

Εκείνη την Ημέρα κατά του Ρατσισμού

Για το ρατσισμό έχουν γραφτεί πολλά. Κάθε ένας από εμάς έχει τη δική του γνώμη πάνω σε αυτό το θέμα. Η γενική άποψη είναι ότι κάθε ένας από εμάς αξίζει και ότι για κάθε έναν από εμάς υπάρχει θέση κάτω από τον ήλιο. Για τον κάθε έναν.

Ναι, αλλά δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο στην πραγματικότητα. Σήμερα, που ο πολιτισμός έχει προοδεύσει τόσο πολύ, υπάρχουν άνθρωποι που είναι ρατσιστές. Ακόμα και σήμερα είμαστε μάρτυρες των άσχημων και ανάξιων συμπεριφορών των ανθρώπων-ρατσιστών. Για κάθε έναν από εμάς υπάρχει θέση κάτω από τον ήλιο. Χωρίς να έχει σημασία το χρώμα, η θρησκεία, η γλώσσα, ο πολιτισμός και ο Θεός. Για κάθε έναν από εμάς. Αυτή είναι η ανθρώπινη φιλοσοφία. Ναι, αλλά δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο στην πραγματικότητα.

Στις 21 του περασμένου Μαρτίου, την ημέρα δηλαδή που διαδηλώναμε κατά του ρατσισμού, περίμενα πολύ ώρα μέχρι να έρθει το τρόλεϊ. Είχε μαζευτεί πολύς κόσμος. Ο καιρός ήταν ωραίος αλλά οι άνθρωποι είχαν αρχίσει να χάνουν την υπομονή τους. Επιτέλους το τρόλεϊ ήρθε. Όπως πάντα, οι πιο ανυπόμονοι έμπαιναν πρώτοι. Ξαν να φοβόντουσα μην τους φύγει το τρόλεϊ. Μήπως ήθελαν να ξεκουράσουν τα κουρασμένα κορμιά τους με το να καθίσουν για λίγο από τη μια στάση στην άλλη;

Στην πόρτα υπομονετικά περίμενε ένας μαύρος, που κρατούσε στο ένα χέρι μια μεγάλη τσάντα και στο άλλο κάποια εταζέρα. Όμορφη εταζέρα, με ξυλογλυπτική. Ήταν ένας από τους ανθρώπους που βγάζει το ψωμί του με την εμπορία αφρικανικών σουβενίρ. Κάποια στιγμή προσπάθησε να κατέβει από το τρόλεϊ, όμως οι άλλοι επιβάτες τον εμπόδιζαν στην πόρτα. Ο άνθρωπος ήταν υπομονετικός. Δεν είπε ότι πρώτα κατεβαίνουν και μετά ανεβαίνουν. Δεν φώναζε. Δεν είπε τίποτα. Ήταν ψηλός και γεμάτος. Επιτέλους ανέβηκαν όλοι. Κατεβαίνοντας αυτός πρόλαβε να

βγάλει την εταζέρα, όμως η τσάντα του σφίχτηκε στην πόρτα που έκλεινε. Αντί να ζητήσει συγγνώμη ο οδηγός σηκώθηκε και φώναζε:

- Α, ρε, εσύ, δεν ξέρεις τη σειρά, ρε; Πρώτα κατεβαίνουν και μετά ανεβαίνουν. (Σε ποιον έπρεπε να το εξηγήσει αυτός;)

Ο μαύρος οσιπιά. Κάποιοι άρχισαν να ενοχλούνται.

- Άντε, αργήσαμε. Περιμέναμε τόσες ώρες. Αρκετά!

Άλλοι νεύρασαν.

- Κατεβείτε να τσακωθείτε!

- Αν δεν ξέρεις τη σειρά, πήγαινε στη πατρίδα σου! συνέχισε το μονόλογο ο οδηγός. Τουλάχιστον εκεί έχετε τρόλεϊ; Ποιος σε έφερε εδώ; Αράπη!

Στο τρόλεϊ ακούστηκε μόνο ένα Α...α...

Ο μαύρος κοίταξε οσιπλιά. Αυτός ήξερε τη σειρά. Κατάπιε μόνο τον πόνο του και τις κατηγορίες που άκουσε. Κοίταξε χωρίς να βλέπει. Τα μάτια του έδειχναν καλοσύνη. Τίποτα δεν είπε. Σιωπή. Δεν ήθελε να κάνει σκάνδαλο. Δεν ήθελε να εξηγηθεί. Δεν χρειαζόταν. Σιωπούσε, με αξιοπρέπεια. Από την άλλη, ο οδηγός δεν έπαιρνε από τίποτα. Συνέχισε να φωνάζει. Επιτέλους κάποια στιγμή σταμάτησε. Κάθισε στη θέση του, πάτησε το κουμπί και η πόρτα άνοιξε επιτέλους. Δεν τον είδα προσωπικά. Δεν ήθελα. Τέτοιοι άνθρωποι έχουν άσχημες φωνισιογυμίες.

Ο μαύρος επιτέλους πήρε την τσάντα του. Οι άνθρωποι στο τρόλεϊ σιώπησαν σκεπτικά. Άρχισα να σκέφτομαι κι εγώ. Για τον ανθρωπισμό, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον πολιτισμό και τη διαπαιδαγώγηση. Μου έρχόταν να φωνάζω:

- Αγαπητοί άνθρωποι! Για κάθε έναν από εμάς υπάρχει θέση κάτω από τον ήλιο. Για κάθε έναν από εμάς. Μέχρι και τον τελευταίο άνθρωπο πάνω στη Γη.

Ναι αλλά εγώ σιώπησα. Μήπως αυτός ήταν ένας καινοφανής τρόπος διαμαρτυρίας μπροστά στην αδικία;

- Σήμερα είναι 21 Μαρτίου, έλεγε το ραδιόφωνο του τρόλεϊ.

Βενελίνα Μαρινόβα

Οι μετανάστες και η ιατρική περίθαλψη

Όπως σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι και στην Ελλάδα η ιατρική περίθαλψη αφορά όσους έχουν δικαίωμα σε αυτήν, δηλαδή τα άτομα με κοινωνική ασφάλεια, τους φορολογούμενους εργαζόμενους που πληρώνουν τακτικά τα ένσημα του ασφαλιστικού τους φορέα και φυσικά τους συνταξιούχους. Στην προκειμένη περίπτωση, οι φορολογούμενοι είναι είτε του δημοσίου είτε του ιδιωτικού τομέα.

Για τους μετανάστες που ζουν στην Ελλάδα, όμως, η κατάσταση είναι δραματική. Κατάρχας η ελληνική κυβέρνηση πρόσφατα νομιμοποίησε την παραμο-

νή των περισσότερων μεταναστών, που μέχρι τώρα εργάζονταν παράνομα, με παντελή έλλειψη ενσήμων και βιβλιαρίου υγείας. Για να θεραπευτούν ωστόσο θα πρέπει να πληρώσουν μετρητός το νοσοκομείο. Αλλά με τι χρήματα; Αφετέρου, στα ελληνικά νοσοκομεία η γραφειοκρατία δεν διευκολύνει τα πράγματα για τους άρρωστους, είτε είναι Έλληνες είτε μετανάστες. Επιπλέον, το κακό για τους δεύτερους είναι ότι οι υγειονομικοί προσωπικοί γενικότερα είναι επιφυλακτικοί, ασίδηφοι μέχρι και ρατσιστές μαζί τους. Τα παραδείγματα είναι πάμπολλα και επιφυλάσσομαι!

Άρνηση Ολέκο

Τα προβλήματα των προσφύγων στην Ελλάδα

Το Κέντρο Αγωνιστικής και Πολιτιστικής Αλληλεγγύης των Λαών της Τουρκίας και της Ελλάδας (ΚΑΠΙΑ) σας γνωστοποιεί ότι στην Τουρκία οι πολιτικοί κρατούμενοι ανέρχονται σε πολλές χιλιάδες. Πολλοί φυλακισμένοι εδώ και τρία χρόνια περίπου έχουν κηρύξει απεργία πείνας διαρκείας με σκοπό την κατάργηση των λευκών κελιών στις φυλακές της Τουρκίας. Σκοπός της προσπάθειας αυτής είναι να εκφραστεί η αλληλεγγύη στους πολιτικούς κρατούμενους της Τουρκίας και του Κουρδιστάν.

Εμείς οι πολιτικοί πρόσφυγες στην Ελλάδα, προερχόμενοι από διάφορες χώρες του πλανήτη μας, κυρίως από την Εγγύς και τη Μέση Ανατολή (Τουρκία, Ιράκ, Πακιστάν κ.λπ.), αντιμετωπίζουμε μια σειρά προβλημάτων στην Ελλάδα. Σημειώνοντας αυτά τα προβλήματα μπορούμε να πούμε τα εξής:

1. Η παραμονή μας στην Ελλάδα βρίσκεται υπό καθεστώς διαρκούς αβεβαιότητας.

2. Η άδεια εργασίας μας στην Ελλάδα αντιμετωπίζει μια σειρά δυσκολίες, το οικονομικό κόστος δε για μας είναι δυσβάσταχτο.

3. Όταν ερχόμαστε για πρώτη φορά στην Ελλάδα μερικές φορές μας κρατούν σε συνθήκες απαράδεκτες στα κρατητήρια των αστυνομικών τμημάτων και 5 και 6 μήνες.

4. Όταν ζητούμε πολιτικό άσυλο, η πρώτη απάντηση -κατά κανόνα αρνητική- δίνεται από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης το γρηγορότερο μέσα σε 18 μήνες, ενώ η δεύτερη σε περίπου τρία χρόνια.

5. Από το σύνολο των αιτήσεων που ζητούν πολιτικό άσυλο, θετική απάντηση παίρνει κατά κανόνα το 0,4%, ποσοστό ελάχιστο με αποτέλεσμα να μεγαλώνει ο φόβος μας για το μέλλον. Έχουν υπάρξει και περιπτώσεις απέλαισης πολιτικών προσφύγων στις χώρες από τις οποίες προέρχονται.

6. Έτσι βρισκόμαστε εκ των πραγμάτων σε παρανομία, μιας και δεν έχουμε κάποιο χαρτί από τις ελληνικές αρχές που να νομιμοποιεί την παρουσία μας, με αποτέλεσμα ορισμένοι από εμάς να συλλαμβάνονται και να κρατούνται στα αστυνομικά τμήματα για αρκετούς μήνες.

7. Μερικοί από τους πολιτικούς φυγάδες, που προέρχονται από χώρες με αστυνομικά και δικτατορικά καθεστώτα, φθάνουν στην Ελλάδα με σοβαρά προβλήματα υγείας και επειδή δεν έχουν κάποια χαρτί που να τους νομιμοποιεί συχνά αντιμετωπίζονται περαιτέρω συνέπειες, με αποτέλεσμα κάποιοι από αυτούς να πεθαίνουν και οι φίλοι τους να τους επιστρέφουν στην πατρίδα νεκρούς.

8. Οι συνθήκες ζωής σε τόπους συγκεντρώσεως πολιτικών προσφύγων, όπως π.χ. στο Λαίριο, στη Θεοσαλονίκη κ.λπ., είναι δυσάρεστες. Π. χ. σε ένα δωμάτιο μπορεί να ζουν δυο και τρεις οικογένειες.

9. Υπάρχουν πολιτικοί πρόσφυγες από την Τουρκία, που είτε έχουν βασανιστεί είτε πήραν μέρος στη μεγάλη απεργία πείνας μέσα στις φυλακές της Τουρκίας και του Κουρδιστάν, έτσι ώστε η κατάσταση της υγείας τους να απειλείται σε σοβαρό βαθμό με άγνωστες συνέπειες.

Εκ μέρους του Κ.Α.Π.Α.
Εμμέν Οζκάν

Βουλγαρική Κοινότητα Αθήνας

Το 2000 μια ομάδα Βουλγάρων μεταναστών, γεμάτη ενθουσιασμό, αποφάσισε να δημιουργήσει ένα σύλλογο. Οι θεμελιωτές ήταν οι Γιλιάνα Γλίερα και Τσβέτκο Βάκινσκι. Από τις 10 Ιουλίου 2001 η Βουλγαρική Κοινότητα είναι νόμιμη στην Ελλάδα. Σήμερα έχει 200 μέλη. Στόχος της είναι η προώθηση πολιτιστικών και άλλων ζητημάτων των Βουλγάρων μεταναστών. Τα προβλήματα που αφορούν τις δουλειές και τις άδειες εργασίας είναι πολλά. Η Βουλγαρική Κοινότητα αποτελεί καταφύγιο για τους περίπου 250 Βούλγαρους που είναι μέλη της, από τα οποία οι 200 είναι γυναίκες. Πραγματοποιούν εκδηλώσεις και εθνικές και θρησκευτικές γιορτές, οργανώνουν εκδρομές, σχεδιάζουν τη δράση τους για τα κοινά προβλήματα. Για την Κοινότητά μας έχουν γράψει πολλές φορές οι βουλγαρικές εφημερίδες. Κάθε Κυριακή όποιο μέλος της Κοινότητας θέλει μπορεί να μαθαίνει Ελληνικά, να συζητάει για τα προβλήματά του με τους άλλους συμπατριώτες του. Η Κοινότητά μας έχει σχέσεις με πολλές άλλες μεταναστευτικές κοινότητες (της Αιγύπτου, του Μπανγκλαντές, της Αλβανίας, της Ρουμανίας, της Ουκρανίας, της Τουρκίας κλπ.) και συμμετέχει στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταναστευτικών Συλλόγων, Κοινοτήτων και Ενώσεων Ελλάδας.. Η Βουλγαρική Κοινότητα συμμετείχε επίσης στο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ τον Ιούλιο του 2002. Μεγαλώνει μέρα με την ημέρα και ενώνει τους Βούλγαρους μετανάστες. Μάχεται για καλύτερη ζωή, ελευθερία και γνωμομία μεταξύ των λαών.

Οδηγίες για μια πιο ευχάριστη διαμονή στο εξωτερικό...

Ναι, είναι τρομακτικό να βρίσκεσαι σε μια ξένη χώρα ολομόναχος. Πολλοί όμως είναι αυτοί που επιλέγουν να μένουν στο εξωτερικό είτε για εκπαιδευτικούς λόγους είτε απλώς για να κερδίσουν χρήματα. Το πρώτο βήμα που πρέπει να κάνεις είναι να προσαρμοστείς. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι θα πρέπει να συνηθίσεις καινούργια φαγητά, να μάθεις νέους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, να προσπαθήσεις να ζεις με καινούργιους τρόπους. Αξίζει να σημειώσουμε ότι όλοι όσοι βρίσκονται στο εξωτερικό δεν θα πρέπει να κάνουν συγκρίσεις με τη χώρα τους, αλλά να συγκεντρώσουν την προσοχή τους στα θετικά πράγματα που τους προσφέρει αυτός ο τόπος, να μάθουν τη γλώσσα και έτσι πιο γρήγορα θα αρχίσουν να αισθάνονται άνετα.

Όμως και πάλι δεν είναι καθόλου ασυνήθιστο στη διάρκεια των πρώτων μηνών να νιώσεις θλίψη, νοσταλγία και μερικές φορές να σε πίνουν και τα κλάματα. Είναι φυσικό αν σκέφτεσαι τι άφησες πίσω. Ο καλύτερος τρόπος για να νικήσεις τη μελαγχολία είναι να προσπαθήσεις να συνηθίσεις στο καινούργιο πρόγραμμα και περιβάλλον. Οι περισσότεροι από εμάς δουλεύουμε ως εσωτερικοί οικιακοί βοηθοί και συμβιώνουμε με μια οικογένεια. Εκεί το πιο βασικό είναι να έχεις ανοικτή επικοινωνία και καλή σχέση με τα μέλη της οικογένειας. Μάθε από την αρχή ποιο είναι οι κανόνες του σπιτιού και σε ποιο βαθμό θα συμμετέχεις στις δουλειές του σπιτιού. Τελικά είναι σοφό να κάνεις μια γραπτή συμφωνία που θα περιλαμβάνει σημαντικά ζητήματα, όπως οι εργάσιμες ώρες, τα ρεπό και η αμοιβή σου. Αυτό μπορεί να σε γλιτώσει από μελλοντικές απογοητεύσεις. Γιατί παρά τις προσπάθειές σου, μπορεί να δημιουργηθούν κάποια προβλήματα και να σου ζητήσουν να φύγεις από το σπίτι που δουλεύεις. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, μπορείς να συζητήσεις ήρεμα και λογικά τα πράγματα και τις παρεξηγήσεις με τα άτομα που σε φιλοξενούν. Να είσαι πρόθυμος/η να παραδεχτείς τα λάθη που τυχόν έχεις κάνει. Και ίσως έτσι να αλλάξουν γνώμη.

Για ορισμένα άλλα προβλήματα ίσως χρειαστεί να ζητήσεις βοήθεια από κάποιον τρίτο. Οι κοινότητες από τη χώρα σου που υπάρχουν εδώ, καθώς και η πρεσβεία σου, είναι, πάντα έτοιμες να σου προσφέρουν βοήθεια. Γι' αυτό είναι καλό να κρατάς στενές σχέσεις μαζί τους. Παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα, το να μείνεις για κάποιο διάστημα στο εξωτερικό μπορεί να είναι καλή εμπειρία. Αλλά όταν θα επιστρέψεις στη χώρα σου με καινούργιες ιδέες μην περιμένεις από τους φίλους σου ή από την οικογένειά σου να αλλάξουν ξαφνικά τον τρόπο με τον οποίο ενεργούν και μην απογοητευτείς αν δεν συμμερίζονται τον ενθουσιασμό σου.

Το να ζήσεις για ένα διάστημα σε μια ξένη χώρα είναι σοβαρή απόφαση. Για να πάρεις αυτή την απόφαση θα πρέπει να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, να είσαι προετοιμασμένος/η να τα βγάλεις πέρα με τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει. Όπως για κάθε σημαντική απόφαση που παίρνεις στη ζωή, σοφό είναι να υπολογίζεις πρώτα το κόστος.

**Ιβιλιάνα Νεντέλτσεβα
Βουλγαρική Κοινότητα**

Η ιστορία μιας γούνας

Πότε δεν είχα υπολογίσει ότι θα συνδέσω τη ζωή μου με την Ελλάδα. Αλλά -να!- εδώ και δέκα χρόνια βρίσκομαι στην Ελλάδα.

Για τα γενέθλια των 40 χρόνων μου είχα αποφασίσει να κάνω δώρο στον εαυτό μου μια εκδρομή μέχρι την Ελλάδα για να αγοράσω γούνα από αλεπού. Τότε ήταν αρχή της οικονομικής κρίσης στην πατρίδα μου. Ακόμα είχαμε απ' όλα. Τα ψυγεία μας ήταν γεμάτα. Εμείς, οι Βούλγαροι, λέγαμε τότε: «Αχ, πότε θα τελειώσει αυτή η κρίση για να αδειάσει το ψυγείο μας» κι αυτή η φράση έχει μείνει στην ιστορία.

Μιλώ για το 1992. Τότε στην Αθήνα σε όλη την οδό Αθηνάς, εκεί που σήμερα είναι τα οιντριβάνια απέναντι από τη Δημαρχία (τότε ακόμη δεν ήταν έτοιμα και παντού υπήρχαν αρχαία κλεισμένα γύρω-γύρω με δίκτυα), απλώναμε τους πάγκους κατευθείαν στα πεζοδρόμια. Κι εγώ, για να αγοράσω το παλτό των ονείρων μου έκανα το δικό μου πάγκο.

Απλώσα τα πράγματα που είχα φέρει από τη Βουλγαρία -από κονοέρβες μέχρι ρούχα. Ότι και να φέρναμε πουλιόταν εξαιτίας της διαφοράς στις τιμές. Ελληνικά δεν ήξερα. Ούτε λέξη. Στο δρόμο έκανα λογαριασμούς και έμαθα να ξεχωρίζω τις δραχμές. Θα γίνω εμπόρισσα, re! Νωρίς το πρωί, μαζί με άλλες γυναίκες, πανάμε τις καλύτερες θέσεις. Πέρναγαν οι άνθρωποι, μιλούσαν στα ελληνικά, έκαναν παζάρια. Εγώ προσπαθούσα να συνεννοηθώ με τα ρωσικά μου. Και καλά με τους Ρωσοπόντιους. Με τους Έλληνες, πώς;

Μια μέρα περπάει ένας κύριος με την κυρία του. Σκίβουν. Παίρνει κάτι αυτός, με κοιτάει. Κοιτάζει και η κυρία. Παίρνει κι αυτή κάτι, το αφήνει. Κοιτάζουν. Έρχεται κι άλλος κό-

σμος. Έρχονται και ξένοι. Όλοι περνούν, κοιτάζουν, μιλούν. Δεν μπορώ να τους προσέχω όλους. Τους χάνω από τα μάτια μου. Αν μου πάρουν κάτι τότε δεν θα μπορέσω να αγοράσω το παλτό μου, σκέφτηκα. Είχε δίκιο ο δικός μας κομικός ήρωας Μπάι Γάνιο, που έλεγε: «Θα στα πάρει και μετά βρες τον!»

Λέω «Νε, νε», στα βουλγαρικά. Με κοιτάζουν ευγενικά και συνεχίζουν να σκαλίζουν τα πράγματά μου. «Νε, νε», επιμένω εγώ θυμωμένη. Κοιτούν με απορία, αφήνουν τα πράγματά μου φεύγοντα μοιρμουρίζοντας. Πέρασε πολύ ώρα μέχρι να καταλάβω ότι έπρεπε να πω «όχι», γιατί στα βουλγαρικά το ελληνικό «όχι» είναι «να».

Μετά το εμπόριο μου πήγε καλά και αγόρασα τη γούνα μου.

Μερικά χρόνια αργότερα καταλάβαμε τι θα πει οικονομική κρίση. Τότε πράγματι τα ψυγεία μας είχαν αδειάσει. Ανέβηκαν οι τιμές, ακριβύνη το ρεύμα, τα πάντα. Εγώ δουλεύα καθηγήτρια όπως πριν. Από το Δήμο μας έδωσαν για βοήθεια κάποια κουπόνια πληρωμής για το ρεύμα. Δικαιούμουν κι εγώ. Πήγα στην ουρά που είχε σχηματιστεί για τη βοήθεια. Ήταν χειμώνας. Έκανε κρύο. Φόρεσα τη γούνα μου. Δεν είχα τι άλλο να βάλω. Όταν με είδε η υπάλληλος του Δήμου μου είπε:

- Δεν τρέπεςσαι, με τη γούνα σου περιμένεις για βοήθεια;

- Δικαιούμαι, απάντησα. Δεν έχω τι άλλο να φορέσω.

Κάνει λογαριασμό. Πράγματι δικαιούμουν. Ντροπή μας. Δούλευα και δεν μου έφταναν. Τι να πούνε αυτοί που δεν δούλευαν. Έκλεισαν εργοστάσια, τράπεζες κλπ.

Μετά ήρθα στην Ελλάδα. Έμαθα και Ελληνικά. Ήμουν φιλόλογος.

Βενελίνα Μαρίνοβα
Βουλγαρική Κοινότητα

Παιδιά και νέες κοινότητες

Όταν μιλάμε στην Ελλάδα για «κοινότητες» έχουμε στο νου μας ομάδες με κοινά χαρακτηριστικά, ανάγκες και συμφέροντα. Είναι όμως έτσι; Μετά το άνοιγμα των συνόρων το 1990 με την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, στη χώρα μας ήρθαν άνθρωποι από όλες τις βαλκανικές χώρες -και όχι μόνο.

Η κοινότητα που προϋπήρχε αγκάλιαζε όσους επέλεξαν να έρθουν στην Ελλάδα, είτε διότι παντρεύτηκαν Έλληνες ή Ελληνίδες είτε για σπουδές ή εργασία και παρέμειναν στη χώρα. Είναι όμως έτοιμη να δεχθεί και τους ανέπιδες νεομετανάστες των τελευταίων ετών;

Όχι αν δεν απλόξει ριζικά και αν δεν προσαρμοστεί στη νέα πραγματικότητα. Όχι, διότι οι κοινότητες των άπλην εποχών έχουν πολιτιστικό, θρησκευτικό ή μορφωτικό χαρακτήρα, ενώ οι νέοι μετανάστες αντιμετωπίζουν ανάγκες επιβίωσης. Τα παλιά καταβωμένα στελέχη των κοινοτήτων μεταναστών που έχουν αφομοιωθεί με την ελληνική πραγματικότητα πρέπει να κατανοήσουν τις ανάγκες των νέων μεταναστών και να τους εντάξουν στις τάξεις τους.

Προτείνω τη δημιουργία κλάδου νέων μεταναστών σε κάθε κοινότητα, όπου θα εντάσσονται οι νέοι μετανάστες που δεν έχουν συνδικαλιστική συνείδηση ούτε οργανωμένα συμφέροντα, χρειάζεται όμως να κατανοήσουν την ελληνική πραγματικότητα, τους νόμους που τους αφορούν αλλά και κάποιο μέρος της «φορτίο» τους για να μπορέσουν να το ξαναπιάσουν σε καλύτερες συνθήκες και να πορευτούν στη ζωή με τελικό προορισμό την επιστροφή στον τόπο τους.

Ένα ακόμη έργο που πρέπει να πραγματοποιήσουν οι νέες κοινότητες είναι η μετάφραση της νομοθεσίας και ο μεταξί τους συντονισμός μέσω επιτροπών και -γιατί όχι;- ομοσπονδίας, ώστε να μπορέσουν να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής των μελών τους και της χώρας που τους φιλοξενεί.

Παναγιώτου Ροντά
Ρουμανική Κοινότητα

Ουδέν κακό αμιγές καλού

Οταν είσαι μετανάστης είναι δύσκολο να βρεις σταθερή δουλειά. Στην αρχή δεν ξέρεις καλά τη γλώσσα, δεν έχεις γνωστούς, μετά όλο και κάτι θα σου λείπει.

Εγώ είχα την τύχη να δουλέψω ανθρωπινά και νόμιμα σε ένα λουξ ξενοδοχείο. Ξαν καμαριέρα. Δυστυχώς όμως το ξενοδοχείο έκλεισε. Ήταν πιο καλά για τους εργοδότες να διώξουν 60 άτομα προσωπικό και να τους αφήσουν χωρίς φωνή και δουλειά. Οικονομικά τους βόλεψε περισσότερο.

Εκείνη τη στιγμή της ζωής μου άρχισα να ψάχνω για δουλειά σε ξενοδοχείο. Ένα ξενοδοχείο, έλεγα, να βρω και θα είμαι καλά. Αφού έμαθα τη δουλειά της καμαριέρας!...Έτσι άρχισα να πηγαίνω από ξενοδοχείο σε ξενοδοχείο. Κατάθεσα και αίτησεις (πάλι καλά που μπορούσα να γράφω ελληνικά).

Κάποια φορά μου είπαν για ένα μεγάλο ξενοδοχείο που ανακαινιζόταν και θα άνοιγε μετά από ένα-δύο μήνες. Πάω ενθουσιασμένη. Το βρήκω στην κεντρική λεωφόρο, μόνο 15 λεπτά από το σπίτι που έχω νοικιάσει. Ου, λέω, επιτέλους! Μακάρι! Με την ελπίδα μπαίνω στο ξενοδοχείο, η είσοδος του οποίου ήταν σε ένα στενό δρομμάκι με ασβέστη και γύρω-γύρω τουσβάλια με τοιμητό και πολλά σίδερα κι άλλα τέτοια.

- Πού μπορώ να καταθέσω αίτηση για καμαριέρα; ρωτάω, προσπαθώντας να μιλήσω με τα καλύτερα ελληνικά μου.

Με στέλνουν σε έναν κύριο. Ρωτάω πάλι το ίδιο. Αυτός, χωρίς να με κοιτάει, λέει:

- Οι αλλοδαποί δεν θα δουλεύουν στο ξενοδοχείο μας. Αυτό το ξενοδοχείο είναι Α' κατηγορίας.

Έμεινα ξερή.

- Κι εγώ είμαι αλλοδαπή Α' κατηγορίας, του λέω και τον «παγώνω» με τα πράσινα μάτια μου.

Σηκώνει τα μάτια. Καταλαβαίνω ότι μέσα του αρχίζει να μιλάει το...αντρικό του. Ξαν να λέει, ρε με αυτή γίνε-ται για μια φορά!...

Γυρνάω και φεύγω. Δεν του εξήγησα γιατί είμαι Α' κατηγορία αλλοδαπή. Δεν έχει νόημα να προσπαθήσεις να εξηγήσεις σε ένα τέτοιο άτομο ότι μιλάω ξένες γλώσσες, ότι είμαι φιλόλογος, ότι έχω δουλέψει χρόνια στην πατρίδα μου σαν παιδαγωγός, ότι έχω τελειώσει πανεπιστήμιο, ότι σαν καμαριέρα είμαι πολύ καλή, γρήγορη και σωστή... Τι να του εξηγήσω; Δεν είναι παρά ένας ανθρωπάκος, που επαναλαμβάνει ό,τι του έχουν πει. Κι αυτός το φωνή του βγαίνει. Άνθρωποι σαν αυτόν όμως δεν σκέφτονται ότι κι εγώ παιδιά μεγαλώνω, ότι κι εμείς πρέπει να τρώμε.

Αλλά κάθε εμπόδιο σε καλό. Δεν πέρασε ούτε ένας μήνας κι ένα πρωί χτυπάει το τηλέφωνό μου.

- Συγγνώμη, ακόμα σας ενδιαφέρει η αίτησή που κάνατε για δουλειά στο τάδε ξενοδοχείο;

Πετάχτηκα. Τηλεφωνούσαν από κάποιο ξενοδοχείο, που δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα απαντούσαν στην αίτησή μου!

- Ναι, βεβαίως, πολύ, απαντώ μετρημένα εγώ.

- Ελάτε αύριο με το διαβατήριό σας...

- Ναι ευχαριστώ, ψιθυρίζω.

Υπάρχει Θεός! Έτσι είναι στη ζωή. Μετά από κάθε κακό, έρχεται το καλό. Ναι, αλλά -λέω εγώ- αν μαζετεί πολύ κακό, πόσο καλό πρέπει να έρθει μετά; Έτσι για το συναγωνισμό.

Βενελίνα Μαρίνοβα
Βουλγαρική Κοινότητα

Ο αγώνας για την

■ των Μοαβία Αχμέτ - Γιουσέφ Αζέρ Σαμουέλ

Ο Ιμπραχίμ από το Σουδάν ήρθε στην Ελλάδα πριν από τρία χρόνια με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που έφτασαν εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες. Περνώντας τα σύνορα χωρίς βίζα, χωρίς χαρτιά. Στάθηκε όμως πιο τυχερός από πολλούς άλλους γιατί ούτε τον κυνήγησαν ούτε τον συνέλαβαν ούτε τον απέλασαν. Η ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε τον Ιούλιο του 2001 να νομιμοποιήσει όλους τους παράνομους μετανάστες. Έτσι ο Ιμπραχίμ έλαβε άδεια παραμονής και άδεια εργασίας. Πριν τελειώσει εκείνη η χρονιά έπρεπε, όπως όλοι οι άλλοι χιλιάδες όμοιοί του, να ζητήσει την ανανέωση των δύο αυτών αδειών. Μια απίστευτα πολυπλοκή, χρονοβόρα και με μεγάλη ταλαιπωρία διαδικασία που την πέρασε. Από τότε περιμένει να παραλάβει την ανανεωμένη επίσημη άδεια που δεν έχει ακόμα εκδοθεί.

Ο Φρέντυ από το Κογκό ήρθε νόμιμα στην Ελλάδα πριν από 15 χρόνια. Όλα αυτά τα χρόνια συνήθιζε να ανανεώνει την άδεια του χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, με διαδικασίες που πλέον γνώριζε πολύ καλά, όπως όλοι οι παλιοί μετανάστες. Το Μάιο του 2001 ο Φρέντυ πήγε να ανανεώσει την άδεια του και έλαβε τη σχετική βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών που το αποδεικνύει. Πριν να παραλάβει την ανανεωμένη άδεια όμως άλλαξε ο νόμος αλλά και το αρμόδιο υπουργείο και τον ενημέρωσαν ότι από άδω και πέρα η άδεια θα εκδίδεται από την Περιφέρεια και όχι από τον ΟΑΕΔ. Έπρεπε να περιμένει έως ότου μεταφερθούν τα αρχεία στην καινούργια υπηρεσία. Στο μεταξύ θα έπρεπε να καταθέσει εκ νέου τα δικαιολογητικά για ανανέωση. Ο Φρέντυ στάθηκε στην ουρά μαζί με τους χιλιάδες παράνομους και νόμιμους μετανάστες και κατέθεσε τα δικαιολογητικά. Όμως ούτε αυτή τη φορά πήρε άδεια παραμονής. Πήρε μόνο μία ακόμα βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών. Από τότε (2001), ο Φρέντυ περιμένει την άδεια που δεν εκδόθηκε ποτέ μέχρι σήμερα.

Ο νέος μετανάστης, ο Ιμπραχίμ από το Σουδάν, και ο παλιός μετανάστης ο Φρέντυ από το Κογκό, δεν είναι παρά μόνο δύο παραδείγματα από τους περίπου 550 χιλιάδες παλιούς, νέους, νόμιμους και παράνομους μετανάστες που περιμένουν εδώ και δύο χρόνια να λάβουν την άδεια παραμονής τους, χωρίς κανένα αποτέλεσμα, χωρίς να γνωρίζουν πότε, από ποιον και πού θα πρέπει να απευθυνθούν.

Το υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο είναι πλέον το αρμόδιο υπουργείο για θέματα μεταναστών, έχει καθιερώσει την παράταση των προθεσμιών για τις προσωρινές βεβαιώσεις. Οι αρμόδιοι θεωρήσαν ότι δεν θα έβγαζαν οι άδειες στην ώρα τους. Οι παρατάσεις αυτές γίνανε τρεις φορές μέχρι τώρα και σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, στις 30 Ιουνίου που λήγει η τρίτη παράταση, οι μετανάστες θα αναγκαστούν να περιμένουν και πάλι τουλάχιστον άλλο ένα εξάμηνο.

Υποτίθεται ότι το υπουργείο θα έπρεπε να έχει αρχίσει να παραδίδει τις άδειες από τον περασμένο Οκτώβριο. Αργότερα έκανε γνωστό ότι η διαδικασία θα ξεκινούσε το Φεβρουάριο και θα τελείωνε τον Απρίλιο. Λίγο μετά, ο υπουργός Εσωτερικών Σκανδαλίδης ανακοίνωσε σε μία ημερίδα ότι το υπουργείο του θα εκδώσει 600 με 650 χιλιάδες άδειες παραμονής μέχρι το τέλος του χρόνου. Δεν έδωσε όμως ακριβή ημερομηνία έναρξης αυτού του εγχειρήματος. Ο υφυπουργός Παπαδήμας αρκέστηκε να δηλώσει το Μάιο στην Επιτροπή Ισότητας της Βουλής ότι το υπουργείο Εσωτερικών θα ολοκληρώσει το επιχειρη-

“ Τα μεγαλύτερα θύματα της κατάστασης αυτής είναι όσοι ασχολούνται με το εμπόριο και γενικότερα όσοι σκούν ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα ”

σιακό σχέδιο ηλεκτρονικού μητρώου αλλοδαπών τον επόμενο μήνα. Εξήγησε ότι το μητρώο αυτό είναι ένα δίκτυο που ενώνει όλες τις περιφέρειες της χώρας (13) με τα υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας και έχει ως σκοπό να αποτρέψει τις εκδόσεις διπλών αδειών. Δεν αναφέρθηκε όμως στο πότε θα ξεκινήσει αυτή η διαδικασία. Η κ. Καλύβα, υπεύθυνη του γραφείου περιφέρειας Α' Αθηνών στην Οδό Θεάτρου, στο κέντρο της Αθήνας, παραδέχτηκε ότι η διαδικασία έκδοσης των αδειών είναι πάρα πολύ αργή. Είπε ότι η περιφέρεια παρέδωσε μέχρι τώρα μόνο 4.500 άδειες παραμονής και ότι άλλες 5.000 είναι έτοιμες να παραδοθούν, χωρίς να δηλώσει όμως πότε. Εξήγησε ότι οι λόγοι γι' αυτήν την κατάσταση είναι ότι οι δήμοι αργούν να στείλουν τους φακέλους

στην περιφέρεια και το υπουργείο Δημόσιας Τάξης χρειάζεται πολύ χρόνο για να εξετάσει κάθε φάκελο, πριν μπορέσει η περιφέρεια να προχωρήσει στην έκδοση.

Παρά την αποτυχία του υπουργείου να εκδώσει τις άδειες στις ημερομηνίες που είχε ανακοινώσει, συνέχισε να κάνει τροποποιήσεις στον καινούργιο νόμο, τόσες που δεν είναι πια ο ίδιος νόμος που ψηφίστηκε πριν δύο χρόνια. Η πρώτη τροποποίηση έγινε τον περασμένο Απρίλιο με το νόμο 3013 του 2002, το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου έγινε η δεύτερη με το νόμο 3074 του 2002, η τρίτη τροποποίηση έγινε φέτος 7 Μαΐου του 2003 με το νόμο που έχει τίτλο «Οργάνωση και άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ετεροδημοτών και άλλες διατάξεις». Αναμένεται πριν το τέλος του καλοκαιριού να γίνει η τέταρτη τροποποίηση που αφορά την οικογενειακή σύνεση και τα χρόνια που απαιτούνται για τη μόνιμη άδεια παραμονής και, τέλος, η αλλαγή των κέντρων που δέχονται αιτήσεις για άδειες παραμονής από τους Δήμους σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Οι μεταναστευτικές και ελληνικές οργανώσεις αγωνίζονται για μια καλύτερη μεταναστευτική πολιτική, αλλά υποστηρίζουν ότι οι τροποποιήσεις που έχουν γίνει και αυτές που θα γίνουν δεν έφεραν ούτε θα φέρουν λύσεις στα πραγματικά προβλήματα που εντοπίστηκαν από την εφαρμογή του νόμου. Η πλειονότητα των μεταναστών στερείται τη δυνατότητα να γνωρίζει με σαφήνεια τις απαιτούμενες διαδικασίες με τόσες αλλαγές που έχουν γίνει. Οι υπάλληλοι των Δήμων δεν γνωρίζουν ή αρνούνται να εφαρμόσουν το νόμο, επειδή δεν έχουν λάβει τις ερμηνευτικές εγκυκλίους ή επειδή έλαβαν προφορικές οδηγίες που τους διατάσσουν να μην εφαρμόζουν κάποια άρθρα. Οι μετανάστες αντιμετωπίζουν μεγάλα εμπόδια και

ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΡΤΑ

2 ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ Ή ...ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΑΝΑΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

προβλήματα με τους εργοδότες που αρνούνται να τους παρέχουν σύμβαση εργασίας και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς το ΙΚΑ, δύο προϋποθέσεις που είναι βασικές για την ανανέωση της άδειας παραμονής των μεταναστών. Αδυνατούν, επίσης, πολλές φορές, να πείσουν τους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ότι οι προσωρινές βεβαιώσεις που κρατάνε στα χέρια τους, επέχουν θέση νόμιμης άδειας παραμονής. Στο μεταξύ συνεχίζουν να στερούνται το φυσικό τους δικαίωμα να ταξιδεύουν σε άλλες χώρες εκτός από τις πατρίδες τους, διότι οι προσωρινές βεβαιώσεις επιτρέπουν μόνο ταξίδια στη χώρα προέλευσης και στην Ελλάδα. Τα μεγαλύτερα θέματα της κατάστασης αυτής είναι όσοι ασκούν ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα, οι έμποροι και γενικότερα όσοι ασχολούνται με το εμπόριο. Πολλοί από αυτούς καταστράφηκαν οικονομικά γιατί απέτυχαν να εκπληρώσουν υποχρεώσεις που βαρύνονται στην ύπαρξη της άδειας παραμονής. Εκατοντάδες οικογένειες χωρίστηκαν επειδή τα ελληνικά προξενία στο εξωτερικό αρνούνται να εφαρμόσουν τις οδηγίες για τις βίβες εισόδου σε συγγενείς αλλοδαπών που βρίσκονται στην Ελλάδα.

Η διαρκής αυτή στασιμότητα σε ό,τι αφορά το μεταναστευτικό ζήτημα οδήγησε οργανισμούς, όπως ο Συνήγορος του Πολίτη, να βάλει αυτήν την υπόθεση ως μία από τις πρώτες στη λίστα των προτεραιοτήτων της. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, ο υπεύθυνος του τμήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Συνήγορο του Πολίτη, κ. Καμίνης, είπε ότι υπήρξαν αμέτρητες προτάσεις για βελτίωση του νόμου, αλλά δεν βρέθηκαν οι σωστοί ακροατές και υποστηρίζει ότι το κύριο πρόβλημα είναι η κακή οργάνωση και η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών. Παρόλο που το υπουργείο Εσωτερικών είναι το αρμόδιο για τη μεταναστευτική πολιτική, τουλάχιστον 6 υπουργεία και διπλάσιος αριθμός παρεμφερών δημόσιων υπηρεσιών μοιράζονται την ευθύνη για την εφαρμογή του μεταναστευτικού νόμου. Για το λόγο αυτό, η διαδικασία νομιμοποίησης στην πραγματικότητα είναι μία αλυσίδα που όποιος κρίκος της κι αν κοπεί, ο μετανάστης χάνει τη νομιμότητά του και δεν έχει ούτε καν τη δυνατότητα να παραπονεθεί.

Καθώς περνάνε τα χρόνια και συνεχίζεται η ταλαιπωρία, γίνεται πιο έντονο το αίσθημα αδυναμίας και χάνεται το όνειρο του μετανάστη για σταθερότητα στη ζωή του. Οι μετανάστες αναγκάζονται να απαξιώνουν τους κοινωνικούς αγώνες και τις συνδικαλιστικές απαιτήσεις για τις οποίες ήταν ενθουσιασμένοι στην αρχή. Η αίσθηση ότι δεν γίνεται τίποτα ήταν αιτία να χαθούν πολλές μεγάλες προσπάθειες για ενότητα των μεταναστών, αλλά και να καταρρεύσουν σημαντικές μεταναστευτικές οργανώσεις. Έτσι, η πλειονότητα των μεταναστών αναγκάστηκε να μείνει στο περιθώριο αναμένοντας το άγνωστο.

“Οι μεταναστευτικές και ελληνικές οργανώσεις αγωνίζονται για μια καλύτερη μεταναστευτική πολιτική, αλλά υποστηρίζουν ότι οι τροποποιήσεις που έχουν γίνει και αυτές που θα γίνουν δεν έφεραν ούτε θα φέρουν λύσεις στα πραγματικά προβλήματα που εντοπίστηκαν από την εφαρμογή του νόμου”

Μειτανάστριες, στη σκιά των αντρών τους

Να είσαι μετανάστρας είναι δύσκολο. Να είσαι γυναίκα μετανάστρια είναι θλιβερό. Έχεις βιώσει την ανισότητα στη χώρα απ' όπου προέρχεσαι και ύστερα στην Ελλάδα, και μάλλον εντονότερα. Συχνά είσαι απίθως γραμμένη στα χαρτιά του συζύγου σου, σαν να μην έχεις τη δική σου προσωπικότητα.

■ της Δήμητρας Μάλλιου-Μπόγκο

Τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστριες σε καθημερινή βάση βρίσκονται στη ρίζα αυτής της ανισότητας και κάνουν δραματική την ύπαρξη και την εικόνα τους στην κοινωνία που προσπαθούν να ενταχθούν:

1. Οι περισσότερες δουλεύουν σε κλειστούς χώρους ως οικιακές βοηθοί, μπέιμπι-σίτερ και βοηθοί εξυπηρέτησης ηλικιωμένων ατόμων. Η πρώτη "φίλη" τους είναι η κυρία εργοδότη (αν μπορεί να υπάρξει αληθινή φιλία σε μια τέτοια σχέση). Δεν συμμετέχουν στην κοινωνική ζωή, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να μιλήσουν σε άλλους για την εκμετάλλευση και τους εκβιασμούς που υφίστανται. Σπάνια αξιοποιούν τη νομική προστασία που προβλέπεται για αυτές, προχωρώντας σε διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους. Η ανάγκη επιβίωσης δεν αφήνει περιθώρια επιλογής του είδους της δουλειάς που κάνουν. Έτσι, η άσκηση του πραγματικού επαγγέλματός τους παραμένει άπαστο όνειρο.

2. Άλλο άπαστο όνειρο είναι η απόκτηση προσωπικής άδειας παραμονής και εργασίας. Αυτή η έλλειψη τις κάνει να εργάζονται σε συνθήκες παρανομίας και να νιώθουν σκιά των αντρών τους. Η άδεια παραμονής δίνεται συνήθως στον "αρχηγό" της οικογένειας και όχι αυτόματα στη γυναίκα. Επιπλέον, σε περίπτωση χωρισμού αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της απελασης. Έτσι είναι ακόμα πιο εξαρτημένη από τον άντρα της.

3. Η υγεία και η κοινωνική ασφάλεια είναι άλλα δυο τεράστια προβλήματα με τα οποία βρίσκεται αντιμετώπιση σε καθημερινή βάση. Για τους λόγους που εκθέσαμε παραπάνω, δεν είναι συνήθως ασφαλισμένη, πράγμα που μεγαλώνει την ψυχολογική ανασφάλειά της και επιβαρύνει την ψυχική και σωματική της υγεία. Πριν σκεφτεί την εγκυμοσύνη, αναλογίζεται την έλλειψη ασφαλείας. Και έχει συμβεί η μάνα να «κλέψει» το μωρό της από το μαιευτήριο επειδή δεν ήταν ασφαλισμένη και δεν είχε να πληρώσει.

4. Επειδή εργάζεται

“ Η γυναίκα μετανάστρια βιώνει τον αποκλεισμό και λόγω του φύλου της. Την εκμεταλλεύονται περισσότερο από τους άντρες. Νιώθει την ανισότητα μέσα στο ίδιο το φύλο της, αφού πληρώνεται πολύ λιγότερα από την Ελληνίδα για την ίδια δουλειά ”

πολύ και δεν έχει αρκετό χρόνο, στερείται το φυσικό δικαίωμα της μητέρας να αναθρέψει τα παιδιά της. Πολλές φορές τα αφήνει να κοιμούνται το πρωί και τα βρίσκει να κοιμούνται πάλι το βράδυ. Αισθάνεται ένα βάρος στην ψυχή της επειδή μεγαλώνει τα παιδιά της σε ακατάλληλες συνθήκες, σε υπόγεια, μικρά κι ανήλιαγα διαμερίσματα. Δεν παίρνει κανένα βοηθητικό επίδομα για αυτά. Έτσι, παρόλο που οι μικροί μετανάστες διαπρέπουν στα ελληνικά σχολεία, το καλοκαίρι δεν μπορούν να χαρούν μια παιδική κατασκήνωση.

5. Για να ενταχθεί στην ελληνική κοινωνία, η μετανάστρια πρέπει να ξέρει την ελληνική γλώσσα, την οποία δεν μπορεί να μάθει μέσα στο σπίτι. Μη γνωρίζοντας ελληνικά, υπάρχει φόβος να χάσει την επικοινωνία με τα παιδιά της.

6. Δεν μπορεί όμως να συμμετάσχει στην κοινωνική ζωή και για άλλους λόγους που ανάγονται σε προκαταλήψεις και ρατσισμό. Δεν είναι οργανωμένη σε σωματεία ή συλλόγους, ακόμα και πολιτιστικούς συλλόγους των ίδιων των μεταναστών, και είναι ξεχασμένη από τον κρατικό μηχανισμό. Λόγω αυτού του αποκλεισμού, η μετανάστρια δεν γνωρίζει, δεν μαθαίνει και δεν πιστεύει πως υπάρχουν προγράμματα ενσωμάτωσής. Μα και όταν ενημερώνεται δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτά: Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για όλα τα προγράμματα είναι η άδεια παραμονής, η άδεια εργασίας και η κάρτα ανεργίας. Μα δίχως τα όσημα πώς να πάρει άδεια εργασίας; Αλλά και σε περίπτωση που τα έχει όλα αυτά θα πρέπει να διακόψει τη δουλειά για να πάρει κάρτα ανεργίας;

7. Αν έχει φθάσει εδώ πρώτη αντιμετωπίζει δυσκολίες για την οικογενειακή ένωση, για να φέρει κοντά της τον άντρα, τα παιδιά, τη μάνα της κλπ. Δεν μπορεί να φροντίσει τους γονείς της,

ακριβώς επειδή είναι αφοσιωμένη σε άλλους ηλικιωμένους που την έχουν ανάγκη.

8. Στην Ελλάδα, την κοιτίδα ενός μεγάλου πολιτισμού, όχι μόνο δεν έχει ευκαιρία να μορφωθεί αλλά κινδυνεύει να χάσει και να ξεχάσει κι αυτά που γνώριζε, επειδή υποβαθμίζεται επαγγελματικά. Από έρευνες που έχουν γίνει, 25-30% των μεταναστριών έχουν ανώτατη εκπαίδευση. Ναι μεν υπάρχει ελεύθερη αγορά κι επαγγελματικός προσανατολισμός, μα οι πραγματικές ευκαιρίες είναι ελάχιστες και τα αποτελέσματα από τα πολλά ειδικά για αυτήν προγράμματα είναι πενιχρά.

9. Η γυναίκα μετανάστρια βιώνει τον αποκλεισμό και λόγω του φύλου της. Την εκμεταλλεύονται περισσότερο από τους άντρες, αλλά εδώ πρέπει να σημειώσουμε και κάτι άλλο: Νιώθει την ανισότητα μέσα στο ίδιο το φύλο της, αφού πληρώνεται πολύ λιγότερα από την Ελληνίδα για την ίδια δουλειά.

10. Ένα άλλο πρόβλημα είναι το εμπόριο λευκής σάρκας και η σεξουαλική εκμετάλλευση στην οποία κινδυνεύει να εμπλακεί κάθε μετανάστρια. Το πρόβλημα της πορνείας είναι τραγικό και στην προσπάθεια επίλυσής του οφείλει να συμμετέχει όλη η κοινωνία.

Κλείνοντας, θα ήθελα να καλέσω όλες τις γυναίκες και μη οργανώσεις, να βοηθήσουν τη γυναίκα-μετανάστρια που αποτελεί το πιο ευάλωτο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας.

Τηλεφωνική γραμμή SOS
για τις κακοποιημένες γυναίκες

Ανοιχτοί ορίζοντες για τον

ΜΠΟΥΓΙΑΡ ΑΛΙΜΑΝΙ

Όταν συναντηθήκαμε, ο Μπουγιάρ Αλιμάνι ήταν ξενιχτισμένος. Ένας (Έλληνας) φίλος είχε μπει στο νοσοκομείο και την περασμένη νύχτα ήταν η σειρά του Μπουγιάρ από την παρέα τους, να κάνει βάρδια στο πλευρό του.

Ο Μπουγιάρ δεν νιώθε ξένος στην Αθήνα και την Ελλάδα. Όπως λέει, η Αθήνα είναι η δεύτερη σε μέγεθος «αλβανική» πόλη με πληθυσμό γύρω στους 200.000 αλβανούς μετανάστες και στην υπόλοιπη Ελλάδα βρίσκονται άλλες 300.000 περίπου. Αντίθετα, όταν μετά από δέκα χρόνια ξενιτειάς γύρισε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, το Πατός, μια κομπόλη κοντά στο Φιέρι, ένιωσε ξένος στο ίδιο του το σπίτι, στο δωμάτιο και το κρεβάτι του.

Πώς ήρθες στην Ελλάδα;

Όπως οι περισσότεροι συμπατριώτες μου. Μέσα από τα αχαρτογράφητα μονοπάτια των ορεινών όγκων στη μεθόριο των δύο χωρών. Ήταν 14 Ιουλίου του 1992 και, καθώς περπατούσαμε πάνω στα σύνορα, σκεπτόμουν πως κατά σύμπτωση, εκείνη την ημέρα ήταν η επέτειος της πτώσης της Βασίλειας. Μέχρι το 1996 ζούσα και δουλεύα παράνομα όπου εύρισκε δουλειά. Στο μεταξύ είχαν έλθει οι γονείς και τα αδελφια μου, ο αδελφός μου μάλιστα έχει παντρευτεί Ελληνίδα.

Ποια ήταν η δυσκολότερη στιγμή που έζησες μετά την παρανομία;

Ο Γολγοθάς της Πράσινης Κάρτας. Οι ουρές, τα χαρτιά, οι προθεσμίες, οι παρατάσεις... Σήμερα, ευτυχώς, όλα αυτά μοιάζουν μακρινά. Ταξίδεψα από την Ελλάδα στην Ιταλία με βίζα Σένγκεν, προσκαλεσμένος στο 4ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους της Βενετίας. Έδειξα απλώς το αλβανικό διαβατήριο στο μεθοριακό υπάλληλο κι όταν διάβασα στα μάτια του το θαυμασμό για το σκοπό του ταξιδιού μου, ένιωσα γαλήνη και περηφάνια. Όταν σου έχει λείψει η ομαλότητα και σιγά σιγά η ζωή σου αποκτά κάποιους κανονικούς ρυθμούς, νιώθεις ξεχωριστή χαρά και ικανοποίηση.

Στην Ελλάδα πότε πρωτοδούλεψες στον κινηματογράφο;

Το 1997 ως βοηθός σκηνοθέτη του Γιώργου Κόρα και του Χρίστου Βούπουρα στο «Μιρουπάφοι». Ακολούθησε το «Μπραζιλέρο» του Σωτήρη Γκωρίτσα και διάφορες μικρού μήκους ταινίες.

Τα κατάφερες όμως σχετικά γρήγορα να γυρίσεις τη δική σου ταινία και μάλιστα να βραβευτείς στο περσιό Φεστιβάλ της Δράμας.

Χρειάστηκε πολλή δουλειά και θυσίες. Μάζεψα τα κουράγια μου και τα λεφτά μου για να γυρίσω το «Κατώ». Η ταινία δεν χρηματοδοτήθηκε από το Αλβανικό Κέντρο Κινηματογράφου, παρότι το ζήτησα. Το κόστος της κρατήθηκε χαμηλό -25.000 ευρώ- χάρη στις φιλικές συμμετοχές όλων σχεδόν των συντελεστών της ταινίας και στις καλές τιμές που πέτυχα στο τεχνικό μέρος. Δεν θα τα κατάφερα χωρίς αυτούς.

Για την ιστορία, στο «Κατώ», η σκηνοθεσία και το σενάριο ήταν του Μπουγιάρ Αλιμάνι, η διεύθυνση φωτογραφίας του Χρίστου Καραμάνη, το μοντάζ της Αλεξάνδρας Κουρή, ο ήχος του Νίκου Βουγιούκου και η μουσική του Σταύρου Σαρχάκου. Έπαιξαν οι ηθοποιοί Μάριο Μποροκότσι, Αλίμ Μπεκίρι, Ρεντιάν Μούλα και Αντώνης Βλησιόδης.

Το βραβείο άνοιξε δρόμους;

Ναι, τα πράγματα κυλούν ευκολότερα τώρα πια. Το βραβείο συνοδεύτηκε από περίπου 3.000 ευρώ που κάλυψαν ένα μέρος των εξόδων, αλλά περισσότερο ήταν μια δικαί-

Ο Μπουγιάρ Αλιμάνι γεννήθηκε στην Αθβανία το 1969. Σπούδασε ζωγραφικά και σκηνοθεσία θεάτρου στην Ακαδημία Καλών Τεχνών των Τιράνων. Από το 1992 βρίσκεται στην Ελλάδα. Έχει εργαστεί ως βοηθός σκηνοθέτη στις ταινίες «Μιρουπάφοι», «Μπραζιλέρο», «Κρύο-Ζεστό» κ.α. Η ταινία του «Κατώ» κέρδισε το Βραβείο Καλύτερης Βαλκανικής Ταινίας, στο 8ο Φεστιβάλ Κινηματογραφικών Ταινιών Μικρού Μήκους της Δράμας. Τα τελευταία χρόνια εργάζεται σταθερά στο Θέατρο Χώρα ως τεχνικός σκηνής. Είναι παντρεμένος με την Τέφτα και η κόρη τους Σαρπρίνα ηγναιέει στην 1η Δημοτικού.

Από τα γυρίσματα της βραβευμένης ταινίας «Κατώ» σε σενάριο και σκηνοθεσία του Μ. Αλιμάνι

ωση και επιβράβευση για την προσπάθεια που έκανα χωρίς καμιά κρατική υποστήριξη. Ήρθαν προσκλήσεις για συμμετοχή σε διεθνή φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους στην Κολωνία, το Μπλμπάο, την Τεχεράνη, τη Σιένα, το Μετς της Γαλλίας και το Βέλγιο.

Πού έχει παιχτεί ως τώρα;

Στο 4ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους και στο 5ο Διεθνές Φεστιβάλ για παιδιά και νέους της Αρχαίας Ολυμπίας. Συγχρόνως ταξιδεύει μαζί με τις άλλες βραβευμένες ταινίες του Φεστιβάλ Δράμας σε 60 πόλεις στην Ελλάδα, τη Λεμεσό, τη Λισαβόνα, το Κάιρο, την Αλεξάνδρεια, την Κολωνία, το Αμβούργο και τη Βαρσοβία.

Κάνεις σχέδια για το μέλλον;

Και βέβαια. Έχω καταθέσει πρόταση στο πρόγραμμα Equal στην ΕΤ3 για μια ταινία με θέμα την μετανάστευση και τη ζωή των μεταναστών στην Ελλάδα. Και στη συνέχεια θα καταθέσω άλλη πρόταση στο Αλβανικό Κέντρο Κινηματογράφου για μια ταινία με θέμα τη βεντέτα.

Νοσταλγείς την πατρίδα σου;

Ξέρεις, κοντεύουν να είναι ίσα τα χρόνια που ήμουν εκεί με αυτά που είμαι εδώ. Πατρίδα είναι η γλώσσα, οι φίλοι σου, αυτά που έχεις

“Όταν σου έχει λείψει η ομαλότητα και σιγά σιγά η ζωή σου αποκτά κανονικούς ρυθμούς, νιώθεις ξεχωριστή χαρά και ικανοποίηση”

μάθει. Τώρα πια μιλάω καλά τα ελληνικά, έχω δικούς μου ανθρώπους εδώ. Κι αν έχασα κάποιους παλιούς φίλους έχω κάνει πολλούς καλούς καινούριους. Κάθε φορά που επιστρέφω από ένα ταξίδι, μόλις φτάνω με το αυτοκίνητο στην Ελευσίνα, λέω: «Αντε, φτάνουμε στα λημέρια μας». Κι αν τύχει, βρίζω και μονιτζώνω σαν Έλληνας. Όπως οι Έλληνες κι οι άλλοι μετανάστες θυμόνω και αγανακτώ με την ταλαιπωρία μας από τις κρατικές αρχές και τον αργό ρυθμό και τις καθυστερήσεις στη νομιμοποίησή μας. Από την άλλη πλευρά, όμως, μόνο εδώ μπορώ να ζήσω και να δημιουργήσω. Να δω το μεράκι, το πάθος, την ιδεολογία μου να υλοποιούνται. Ο δρόμος είναι δύσκολος, αλλά υπάρχουν κανόνες που τους έχω μάθει. Στην Αλβανία δεν υπάρχουν τέτοιοι κανόνες. Κι αν υπάρχουν, δεν τους ξέρω. Ένας μισθός και μια θέση σε ένα αλβανικό τηλεοπτικό κανάλι δεν μου αρκεί σαν όραμα για το μέλλον.

Κοντέινερ Ποδητισμού

■ του Μπουγιάρ Αλμιάν

Σε όλες τις κοινωνίες, σε όλες τις εποχές, οι άνθρωποι βρίσκονται σε μια διαρκή κι εκτεταμένη διαδικασία ανταλλαγών. Αυτό το συνεχές πάρε-δώσε γίνεται ενστικτωδώς και αποτελεί ανθρώπινη ανάγκη, αναπόφευκτο φαινόμενο και όρο συνύπαρξης.

Οι ανταλλαγές δεν αξιολογούνται ανάλογα με το μέγεθος και την ισχύ κάθε χώρας. Όλοι οι λαοί ζυγίζουν το ίδιο κι ασμην το λέει αυτό καμία θεωρία παγκοσμιοποίησης. Η αξία τους μετρείται από τη συνολική τους δημιουργία σε διάφορους τομείς της ζωής. Φεγγώντας από την πατρίδα μεταφέρουν μαζί τους σημαντικά κοινωνικο-πολιτικά φορτία που τα προσθέτουν στην πολιτιστική κληρονομιά του λαού του άλλου τόπου, συμπληρώνοντας έτσι το μωσαϊκό των αξιών του πλανήτη.

Οι μεγαλύτερες μαζικές μετακινήσεις έχουν γίνει κυρίως από ανθρώπους οι οποίοι εγκατέλειψαν τις χώρες τους σε αναζήτηση μιας καλύτερης τύχης. Το φαινόμενο της μετανάστευσης δεν είναι καινούριο. Επί αιώνες, οι μετανάστες αποτελούν «κοντέινερ» γεμάτα αξίες. Κι ως αντιμετώπιζονται συχνά σαν άμορφη μάζα και, κυρίως, σαν φτηνά εργατικά χέρια. Με ετοιμότητα και εντιμότητα προσφέρουν από το φορτίο αξιών που μεταφέρουν. Οι ίδιοι αισθάνονται έντονο το βάρος του φορτίου αυτού. Με ετοιμότητα και εντιμότητα θέλουν να προχωρήσουν στη διαδικασία των ανταλλαγών. Θίγονται όμως και προσβάλλονται όταν συχνά αντιμετωπίζονται την καχυποψία του κόσμου για το περιεχόμενό του.

Παρά τους αιώνες μεταναστευτικής ιστορίας, η αμφιβολία, η αδιαφορία, ο δισταγμός και ο φόβος του σύγχρονου κόσμου απέναντι στους μετανάστες εξακολουθούν να υπάρχουν. Η στάση αυτή είναι παράλογη τόσο για κοινωνικούς όσο και για πολιτισμικούς λόγους. Η απομύηση και η γκετοποίηση των ξένων κανέ-

ναν δεν ωφελούν. Αντίθετα, η ένταξη τους στον πολιτισμό και την κοινωνία των χωρών στις οποίες, όχι μόνον δουλεύουν αλλά ζουν τη ζωή τους, είναι υποχρέωση για την οποία θα πρέπει να εργαστούν και να καταθέσουν και οι δύο πλευρές. Ευτυχώς, πολλές φορές οι ίδιοι οι μετανάστες επιβάλλουν την ένταξή τους εκεί που ζουν, καθώς μετατρέπονται οι ίδιοι σε ζωντανά παραδείγματα που επιβεβαιώνουν ότι οι αξίες δεν είναι μονοπώλιο των εθνών αλλά μονοπώλιο της ψυχής και του ανθρώπινου νου.

Η Ευρώπη οικοδομήθηκε επί αιώνες πάνω στη βάση αξιών μιας πανέμορφης ανθρώπινης κοινότητας, ενός αληθινά εκπληκτικού μωσαϊκού. Στον καινούριο αιώνα ας αφιερώσουμε λίγη περισσότερη προσοχή στους ανθρώπους που μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα ρούφηξαν διψασμένοι τον πολιτισμό των χωρών που εγκαταστάθηκαν. Σε αυτούς που έζησαν και γρήγορα περπατάνε με το βήμα των κοινωνιών στις οποίες ζουν, αφήνοντας πίσω πολλά από αυτά που αγάπησαν κάποτε.

Η αδιαφορία και ο δισταγμός απέναντι στα φορτία αξιών, τα ανθρώπινα φορτία της Ευρώπης του Ανθρώπου, είναι τα μόνα που δεν έχουν θέση στο ιστορικό μωσαϊκό των ευρωπαϊκών λαών.

νας τη δική τους προσωπική νότα στη γιορτή. Ακολούθησε ο Γιώργος Μάγκας με το κλαρίνο και τους μουσικούς του, που έκλεισε τη βραδιά αναμειγνύοντας τους δυο λαούς και πολιτισμούς δείχνοντας σε όλους ότι η συνύπαρξη είναι εφικτή.

Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης στον Κεραμεικό

Μία από τις σπουδαιότερες συλλογές ισλαμικής τέχνης που διαστέλλει το Μουσείο Μπενάκη, χάρη στον Αιγυπτιώτη ιδρυτή του Αντώνη Μπενάκη, πρόκειται να στεγαστεί στο υπό ανάπλαση διατηρητέο κτιριακό συγκρότημα που δωρήθηκε από τον Λάμπρο Ευταξία και βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας κοντά στο αρχαίο νεκροταφείο του Κεραμεικού.

Το Μουσείο ετοιμάζεται να ανοίξει τον Ιούλιο του 2004. Στα εκθέματά του περιλαμβάνονται πάνω από 8.000 δείγματα κεραμεικής, μεταλλοτεχνίας, χρυσοχοΐας, υφαντικής ξυπογλυπτικής, υαλοπυργίας, μικρότερες ομάδες από οσείνα αντικείμενα, ενεπίγραφες επιτύμβιες στήλες και όπλα, καθώς και ο εσωτερικός μαρμαροθετημένος διάκοσμος μιας αιθουσας υποδοχής ενός αρχοντικού του 17ου αιώνα από το Κάιρο. Πρωταρχικός στόχος αυτής της προσπάθειας αυτονομίσης της συλλογής είναι η ανάδειξη της ισλαμικής καλλιτεχνικής δημιουργίας, η εύκολη πρόσβαση στο υλικό και η τεκμηριωμένη παρουσιάσή του.

Αυτό που θέλουμε δεν γνωρίζει σύνορα

Η Σπρέσα Τρεμπίτσκα από την Αλβανία γράφει ένα μικρό απολογισμό για τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας που παρακολούθησε τη φετινή σχολική χρονιά. Τα μαθήματα οργανώθηκαν από την Ομάδα Εκπαιδευτικών «Τα Πίσω Θρανία» (Πρωτοβουλία για εκπαίδευση χωρίς διάκριση), που λειτουργεί στο πλαίσιο του Δικτύου Υποστηρίξεις Προσφύγων και Μεταναστών.

Ενα βήμα πριν το τέλος ή κάθε βήμα και προς το τέλος. Ωραία να γνωρίζεις ανθρώπους με τους οποίους σε δένει η ίδια ιστορία. Φεύγουμε με όνειρα από τις χώρες μας, τίποτα άλλο δεν μετρά. Αυτό που θέλουμε δεν γνωρίζει σύνορα και όταν φτάνουμε εκεί που νομίζουμε ότι τα όνειρα θα γίνουν πραγματικότητα, η αλήθεια μας πονά. Μερικές φορές μας πληγώνουν. Μερικές φορές βρίσκουμε υποστήριξη κι εκεί μαζευόμαστε όλοι. Όπως φέτος.

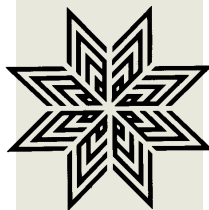
Μερικοί γνώριζαν μόνο δυο λέξεις στα ελληνικά, κάποιιο άλλο καθόλου κι όμως βρήκαμε τον τρόπο να καταλάβουμε ο ένας τον άλλο. Η γλώσσα της ανάγκης μιλάει ίδια για όλους. Υπάρχουν παντού καλοί άνθρωποι, με μεγάλη καρδιά, που δεν ξέρουν να ξεχωρίζουν τους άλλους. Αυτοί οι άνθρωποι είναι μια ελπίδα για μας ώστε να κάνουμε το πρώτο μας όνειρο πραγματικότητα. Έτσι γνωριστήκαμε μεταξύ μας. Μάθαμε για τις άλλες χώρες, τις κουλτούρες τους και, το πιο σημαντικό, μάθαμε να μην είμαστε ρατσιστές. Ένωθα σαν να ήμουν πάλι στα παιδικά μου χρόνια. Περιττά τα λόγια.

Ένα βήμα πριν το τέλος κι ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στις δασκάλες μας για την προσπάθειά τους, το χρόνο τους και για όλα όσα μας μάθανε. Η ζωή φεύγει παιδιά. Είναι ωραία, είναι μικρή. Τρέξτε να προλάβετε. Όλοι μαζί κάναμε μια στάση σε αυτό το σχολείο. Μάθαμε ότι μπορούσαμε. Κι αν δεν είναι αρκετό, είναι πολύ. Τίποτε δεν τελειώνει εδώ, κάτι άλλο θα αρχίσει. Αυτό που πάντα θα θέλω να θυμάμαι από το χρόνο αυτό είναι πως ένιωσα ότι μας σεβόνται. Ότι καταλαβαίνουν τον πόνο μας. Δεν ντράπηκα ποτέ γι' αυτό που ήμουν. Ένωθα περήφανα για την πατρίδα μου και για τα πάντα μου.

Εύχομαι σε κάθε έναν από σας να πραγματοποιήσει τα όνειρά του. Να μην ντρέπεται να πει το αληθινό του όνομα.

Το αστεράκι μου έπεσε κι εγώ ευχήθηκα για όλους. Κάντε κι εσείς κι όλος ο κόσμος μαζί από μια μικρή ευχή. Δείτε τον άλλο με πιο πολύ αγάπη. Θα νιώσουμε όλοι καλύτερα.

Καλή τύχη!

Ινδικό Παζάρι

Μια ακόμα εκδήλωση, αφιερωμένη στη Διεθνή Ημέρα Προσφύγων, έγινε στο Θέατρο του Λυκαβηττού στις 19 Ιουνίου. Το μεγάλο ινδικό πανηγύρι άρχισε στις 9 το βράδυ. Ήταν μια βραδιά γεμάτη μουσική, χορό, ινδικές γεύσεις, χρώματα κι αρώματα. Πρωταγωνιστές ήταν το παραδοσιακό συγκρότημα των οκτώ φακίρηδων, οι Musafir, και guest ο Γιώργος Μάγκας. Οι πόρτες άνοιξαν από τις 8 για να μπορέσει ο κόσμος να ταξιδέψει στο ινδικό παζάρι με τα παραδοσιακά επίπλα, σάρια, τις γεύσεις, τις μουρδιές και τους ήχους. Στη συνέχεια εμφανίστηκαν οι Musafir χαρίζο-

8ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ

Τια 8η χρονιά φέτος, από τις 4-6 Ιουλίου, γίνεται στο Πάρκο των Ιλισίων το Φεστιβάλ που ενώνει τις Κοινότητες Μεταναστών και τις ελληνικές αντιρατσιστικές οργανώσεις. Γίνεται χάρη στη σκληρή δουλειά που κάνει κάθε χρόνο το «Συντονιστικό» Μεταναστευτικών και Ελληνικών Αντιρατσιστικών Οργανώσεων, το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών, αλλά και κάθε μια από τις οργανώσεις και τις μεταναστευτικές κοινότητες που συμμετέχουν.

Όπως και πέρσι, το Πάρκο των Ιλισίων θα γεμίσει με πρόσωπα, συζητήσεις και βραδιές πολυπολιτισμικής συνάντησης και δημιουργίας. Συμμετέχουν περισσότερες από 40 οργανώσεις Μεταναστών και Προσφύγων και διπλόσπειρες ελληνικές. Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμικό πλούτο των χωρών προέλευσης των μεταναστών, αλλά και με το πρόσωπο μιας πολυ-πολιτισμικής κοινωνίας που σιγά-σιγά γεννιέται σ' αυτήν εδώ τη χώρα.

Ας πάμε όλοι με την οικογένειά μας και τους φίλους μας, για να δείξουμε ότι ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός. Ας πάμε αποφοροποιημένοι να κάνουμε πραγματικότητα το όνειρο για:

- Καλύτερες συνθήκες ζωής και δουλειάς στην Ελλάδα για όλους.
- Νομιμοποίηση και ένταξη όλων των μεταναστών.
- Πολιτικό άσυλο στους πρόσφυγες.
- Ανοιχτά σύνορα στην Ευρώπη.
- Έναν κόσμο χωρίς πολέμους, χωρίς σφαγές, χωρίς εκμετάλλευση, χωρίς φτώχεια.
- Να μεγαλώσουν και να ζήσουν τα παιδιά μας σε ένα κόσμο χωρίς ρατσισμούς, φανατισμούς και δικτατορίες.
- Έναν κόσμο δημοκρατικό και πολυ-πολιτισμικό με αλληλεγγύη και σεβασμό σε όλους.

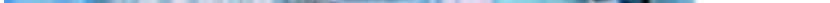
Ημέρα για τους Πρόσφυγες

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και ο Οργανισμός Πρόνοιας και Πολιτικής Προστασίας Αμαρουσίου διοργάνωσαν από τις 19 έως τις 21 Ιουνίου, σε συνεργασία με την Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, 4ήμερο φεστιβάλ με πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις. Η εκδήλωση εντάσσεται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης «Καινούργια Αρχή» του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2001-2006 και υλοποιήθηκε με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Προσφύγων στις 20 Ιουνίου. Περιλάμβανε εκθέσεις ζωγραφικής, κόμικ, φωτογραφίας, παιδικού και εφηβικού βιβλίου και μαθητικών κατασκευών. Οργανώθηκαν επίσης δημιουργικά εργαστήρια για παιδιά -ζωγραφικής σε χαρτόνια και μπλουζάκια, θεατρικού παιχνιδιού και video-, εργαστήρια ζωγραφικής και κατασκευής κοσμημάτων για ενήλικες. Στη διάρκεια του Φεστιβάλ προβλήθηκε η ταινία του Σταύρου Ιωάννου «Κλειστοί δρόμοι», δόθηκαν παραστάσεις κουλθοάτρου και μια μεγάλη μουσική συναυλία με τους Δημήτρη Καρρά + Επειδή, Σύννεφα με Παντελόνια και Λάκη Παπαδόπουλο.

Οι Φιλιππινέζοι γιορτάζουν

Τα 105 χρόνια της ανεξαρτησίας τους από τους Ισπανούς γιόρτασαν στις 7 και 8 Ιουνίου η Ένωση Φιλιππινέζων ΚΑΣΑΠΙ, μαζί με την πρεσβεία των Φιλιππίνων. Οι εκδηλώσεις, που οργανώνονται για τέταρτη χρονιά στο γήπεδο Φοικιανού, απέναντι από το Καλλιμάρμαρο, συγκέντρωσαν τους περισσότερους από τους Φιλιππινέζους μετανάστες που εργάζονται στην Αθήνα, αλλά και τους Αθηναίους φίλους τους που ήρθαν να απολαύσουν μαζί τους τη γιορτή. Δεκάδες παιδιά μεταναστών με τις εθνικές φορεσίες τους συμμετείχαν στη θρησκευτική παρέλαση, κρατώντας πανώ με συνθήματα για την ανεξαρτησία. Ακολούθησαν τραγούδια από την παιδική χορωδία και συναυλίες από μουσικές ομάδες μεταναστών. Σε αρκετά από τα 30 περίπου, που είχαν στηθεί στο Φοικιανό, προσφέρονταν μεζέδες και μικροαντικείμενα από διάφορες περιοχές των Φιλιππίνων. Όπως είπε ο πρόεδρος της Ένωσης Φιλιππινέζων ΚΑΣΑΠΙ, Τζο Βαλένθια, «Μετά από 340 χρόνια αποικιοκρατίας, τον Ιούνιο του 1898 ο λαός επαναστάτησε και ζήτησε την ανεξαρτησία του. Είναι μια μέρα πολύ σημαντική για μας και θέλαμε να της δώσουμε τη σημασία που της αρμόζει».

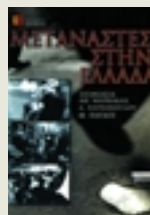

BIBLIA

Μετανάστες και Μετανάστευση

Τέσσερα νέα βιβλία εμπλουτίζουν τις γνώσεις μας για τον «άνθρωπο της διπλής πόρτας», τον οικονομικό μετανάστη. Στο συλλογικό τόμο «Μετανάστες και Μετανάστευση – Οικονομικές και Πολιτικές Πτυχές» (Επιμέλεια: Χάρης Ναζάκης, Μιχάλης Χλέτσος, εκδ. Πατάκη, 2001) ο προβληματισμός επικεντρώνεται στην καταγραφή του φαινομένου της μετανάστευσης. Στο «Μετανάστες στην Ελλάδα» της Εταιρείας Πολιτικού Προβληματισμού Νίκος Πουλαντζάς (Επιμέλεια: Αθ. Μαρβάκης, Δ. Παροάγγελου, Μ. Παύλου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2001), αναλύεται ειδικότερα η μετανάστευση στην Ελλάδα, ενώ δίνεται ο λόγος στις ίδιες τις κοινότητες των μεταναστών στην Ελλάδα. Στο «Μετανάστευση στα Βαλκάνια – Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Αθήνα» (εκδ. Παπαζήση 2001), ο Ιορδάνης Ψημμένος

παρουσιάζει μια έρευνα για τους (κυρίως Αλβανούς) μετανάστες στο κέντρο της Αθήνας, ενώ στο «Νομικές και Κοινωνικοπολιτικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα» (Επιμέλεια: Γαβριήλ Αμίτση, Γαβριέλλα Λαζαρίδη, εκδ. Παπαζήση 2001) εξετάζονται ειδικότερα οι θεσμικές παρεμβάσεις και τα δικαιώματα των μεταναστών στην Ελλάδα, οι διαστάσεις του κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού των μεταναστών και, αντίστοιχα, η οικονομική και κοινωνική ένταξη των μεταναστών και των παλινοστούτων, καθώς και ζητήματα μετανάστευσης από την άποψη της επίδρασής της στην εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια της χώρας. Κοινή είναι η εκτίμηση πως η Ελλάδα, πρόωγη χώρα εξαγωγής εργαζομένων, βρέθηκε απροετοίμαστη όταν οι μετανάστες άρχισαν να φθάνουν κατά κύματα στις αρχές της δεκαε-

τίας του '90, λόγω κυρίως της κατάρρευσης της ΕΣΣΔ, της διάλυσης της πρώην Γιουγκοσλαβίας και των πολέμων στα Βαλκάνια. Η αρχική αντίδραση των Αρχών ήταν να ελέγξουν τη μετανάστευση κρίθως με κατασταλτικά μέτρα. Ποιος δεν θυμάται τις επιχειρήσεις-οκούπα της αστυνομίας στο κέντρο της Αθήνας; Τα προβλήματα που δημιούργησε αυτή η αντιμετώπιση των μεταναστών από τις διοικητικές και αστυνομικές αρχές μόνο εν μέρει ήρθε να ανατρέψει η έναρξη της διαδικασίας νομιμοποίησής τους το 1998. Τι-

θεται λοιπόν το ερώτημα ποια είναι η πολιτική σκοπιμότητα της καταγραφής και της νομιμοποίησης των μεταναστών, η προδοσιμότητα των δικαιωμάτων τους ή η προσπάθεια ελέγχου τους προς όφελος της ελληνικής οικονομίας; Η απάντηση του επιστημονικού λόγου είναι σαφής: Η ελληνική πολιτεία οφείλει, έστω και καθυστερημένα, να παράσχει στους μετανάστες όλα τα δικαιώματα που παρέχει και στους δικούς της πολίτες στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Βίκη Χρίστου

Ραδιοφωνικοί σταθμοί

ΣΑΒΒΑΤΟ

- 08.00 BBC - Ρουμανικά** (Δορυφορική σύνδεση)
08.15 Ρουμανικό σχόλιο
08.25 Μουσική (Ρουμανική μουσική)
08.30 BBC - Αλβανικά (Δορυφορική σύνδεση)
09.00 BBC - Αγγλικά (Δορυφορική σύνδεση)
10.00 BBC - Αραβικά (Δορυφορική σύνδεση)
11.00 Μπαγκλαντές Εκπομπή από την Κοινότητα του Μπαγκλαντές με τον Ισλάμ Ζαχρούλ
12.00 Ρυθμός Με τους Μαρία Κουτσιμπήρη, Αλέξανδρο Ποντικάκη, Γλέντι με μουσικά συγκροτήματα μεταναστών
14.00 Από σαράντα κάρτα Με το Νίκο Γιαννόπουλο από το δίκτυο των μεταναστών

ΦΙΛΙΑ 16.00-22.00 ώρα Ελλάδα και στα βραχέα

- 16.00 Εκπομπή στα Αραβικά**
16.30 Εκπομπή στα Γερμανικά
17.00 Εκπομπή στα Ρωσικά
17.30 Εκπομπή στα Ισπανικά
18.00 Εκπομπή στα Ρουμανικά
18.30 Εκπομπή στα Τουρκικά
19.00 Εκπομπή στα Σερβοκροατικά
19.30 Εκπομπή στα Βουλγαρικά
20.00 Εκπομπή στα Αλβανικά
20.30 Εκπομπή στα Γαλλικά
21.00 Τα τραγούδια της παρέας
21.30 Εκπομπή στα Αγγλικά
22.00 Σύνδεση με COSMOS μέχρι 08.00
• Οι εκπομπές είναι παραγωγή του ξενόγλωσσου τμήματος της Διεύθυνσης Διεθνών Ραδιοφωνικών Εκπομπών (EPA 5)

ΚΥΡΙΑΚΗ

- 08.00 BBC - Ρουμανικά** (Δορυφορική σύνδεση)
08.15 Ρουμανικό σχόλιο
08.25 Μουσική (Ρουμανική μουσική)
08.30 BBC - Αλβανικά (Δορυφορική σύνδεση)
09.00 BBC - Αγγλικά (Δορυφορική σύνδεση)
10.00 BBC - Αραβικά (Δορυφορική σύνδεση)

- 11.00 Εκπομπή από τις Κοινότητες του Πακιστάν και της Ινδίας** Με τον Μοχάμεντ Τζαμίλ
12.00 Γιατροί του κόσμου - Γιατροί χωρίς σύνορα Προσεγγίζουν με ευαισθησία το ακροατήριο. Κάθε Κυριακή ζωντανά από το στούντιο του ΦΙΛΙΑ οι γιατροί αυτών των μη κυβερνητικών οργανώσεων ενημερώνουν ζωντανά για θέματα υγείας και περιθαλψής
13.00 Εκπομπή στα Πολωνικά
14.00 Forum Αλβανών μεταναστών Ειδική εκπομπή για τους Αλβανούς μετανάστες

ΦΙΛΙΑ 16.00-22.00 ώρα Ελλάδα και στα βραχέα

- 16.00 Εκπομπή στα Αραβικά**
16.30 Εκπομπή στα Γερμανικά
17.00 Εκπομπή στα Ρωσικά
17.30 Εκπομπή στα Ισπανικά
18.00 Εκπομπή στα Ρουμανικά
18.30 Εκπομπή στα Τουρκικά
19.00 Εκπομπή στα Σερβοκροατικά
19.30 Εκπομπή στα Βουλγαρικά
20.00 Εκπομπή στα Αλβανικά
20.30 Εκπομπή στα Γαλλικά
21.00 Τα τραγούδια της παρέας
21.30 Εκπομπή στα Αγγλικά
22.00 Σύνδεση με COSMOS μέχρι 08.00
• Οι εκπομπές είναι παραγωγή του ξενόγλωσσου τμήματος της Διεύθυνσης Διεθνών Ραδιοφωνικών Εκπομπών (EPA 5)

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- 06.30 BBC - Βουλγαρικά** (Δορυφορική σύνδεση)
07.00 BBC - Τουρκικά (Δορυφορική σύνδεση)

εκπομπή της Αγλής Στουμπούλη

ΦΙΛΙΑ 16.00-22.00 ώρα Ελλάδα και στα βραχέα

Ώρα Ελλάδα 16.00-22.00, Διεθνής Ώρα UTC 14.00-18.00 στη συχνότητα των 15650 χιλιοκυκλών και από Ώρα Ελλάδα 20.00 έως 22.00, Διεθνής Ώρα UTC 18.00-20.00 στη συχνότητα των 7475 χιλιοκυκλών και στα μεσαία στους 665 χιλιοκυκλους.

Απευθύνεται στους ξένους ακροατές της EPA 5 ολόκληρο τον κόσμο, καθώς και σε ξενόγλωσσα ακροατήρια εντός της Ελλάδος. Κάθε εκπομπή περιλαμβάνει τις βασικές διεθνείς και ελληνικές ειδήσεις με χρηστικές πληροφορίες που αφορούν τους μετανάστες εργαζομένους στη χώρα μας, ανάλυση των σημαντικότερων γεγονότων, αλλά και ζωντανά ρεπορτάζ της διεθνούς υπηρεσίας του BBC από τις χώρες στις οποίες ομιλούνται οι σχετικές γλώσσες.

- 16.00 Εκπομπή στα Αραβικά**
16.30 Εκπομπή στα Γερμανικά
17.00 Εκπομπή στα Ρωσικά
17.30 Εκπομπή στα Ισπανικά
18.00 Εκπομπή στα Ρουμανικά
18.30 Εκπομπή στα Τουρκικά
19.00 Εκπομπή στα Σερβοκροατικά
19.30 Εκπομπή στα Βουλγαρικά
20.00 Εκπομπή στα Αλβανικά
20.30 Εκπομπή στα Γαλλικά
21.00 Εκπομπή στα Πολωνικά
21.30 Εκπομπή στα Αγγλικά
22.00 Σύνδεση με COSMOS μέχρι 06.30

• Οι εκπομπές είναι παραγωγή του ξενόγλωσσου τμήματος της Διεύθυνσης Διεθνών Ραδιοφωνικών Εκπομπών (EPA 5)

- κή σύνδεση)
07.30 BBC - Ρωσικά (Δορυφορική σύνδεση)
08.00 BBC - Ρουμανικά (Δορυφορική σύνδεση)
08.15 Ρουμανικό σχόλιο
08.25 Μουσική (Ρουμανική μουσική)
08.30 BBC - Αλβανικά (Δορυφορική σύνδεση)
09.00 BBC - Αγγλικά (Δορυφορική σύνδεση)
10.00 BBC - Αραβικά (Δορυφορική σύνδεση)
11.00 Κάθε Δευτέρα μια εκπομπή από τις **Κοινότητες των Φιλιππινέζων. Radio Kaibigan (Ράδιο Φιλία)** Κάθε Τρίτη **11.00-11.30 Ποντιακός Ελληνισμός** με το Βλάση Αγκτζιδη - **11.30-12.00 Κοινότητες Μεταναστών** με την Τοβέτα Καρασιπλήου Κάθε Τετάρτη «**Ξαν παραμύθι**» με το Ρίσο Χαραλαμπίδη Κάθε Πέμπτη **σύνδεση με COSMOS** Κάθε Παρασκευή μια εκπομπή από τον **Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης** με τον Δανιήλ Εσδράς
12.00 Από πού και γιατί Ρίζα εκφράσεων και λέξεων με το Γιώργο Παπαζαχαρίου
12.05 Ενημέρωση χωρίς διακρίσεις Ειδησεογραφική εκπομπή με θέματα που αφορούν τους μετανάστες. Με τον Αποστόλη Καψάλη και το Νάσο Μπράτσο
14.00 Something special Μουσική - πολιτισμός και παράξενα απ' όλο τον κόσμο. Με το Γιώργο Παπαζαχαρίου
15.00 Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει Εκπομπή ως σταυροδρόμι και συνάντηση. Ζωντανή